

POWIAT KARTUSKI

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

83-300 Kartuzy, ul. Mściwoja II 20

Tel. / fax. 58 685 33 20, 58 684 00 82.

e-mail: sekretariat@pcprkartuzy.pl

[http:// www.pcprkartuzy.pl](http://www.pcprkartuzy.pl)

Sprawozdanie

z działalności

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

w Kartuzach

za 2025 rok

wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2026

Kartuzy, marzec 2026 r.

Wprowadzenie

Stosownie do zapisów art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.) dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności Centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach jako jednostka organizacyjna powiatu kartuskiego utworzona na mocy uchwały Nr VI/24/99 Rady Powiatu Kartuskiego z dnia 25 marca 1999 r. realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy jak również w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz ich wsparcia na podstawie programów celowych PFRON. Ponadto w oparciu o uchwałę Rady Powiatu Kartuskiego Nr XXXVI/266/06 z dnia 13 czerwca 2006 r. prowadzi Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kartuzach.

Starosta Kartuski zarządzeniem nr 58/11 z dnia 8 września 2011 r. wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie kartuskim.

Grzegorz Mikiciuk

Dyrektor PCPR w Kartuzach

/podpisano elektronicznie/

SPIS TREŚCI

I.	Zatrudnienie w 2025 roku	3
II.	Sprawozdanie finansowe za 2025 rok	4
III.	Realizacja działań w zakresie pieczy zastępczej w roku 2025	6
IV.	Poradnictwo specjalistyczne w 2025 roku	35
	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych	39
	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych behawioralnie	42
V.	Realizacja zadań w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, programy celowe PFRON w 2025 roku	52
	Realizacja programu PFRON „Aktywny samorząd” w 2025 roku	58
	Finansowanie i nadzór nad działalnością WTZ	59
	Domy Pomocy Społecznej w Kobysewie oraz w Stężycy	62
	Środowiskowy Dom Samopomocy w Kobysewie	66
VI.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kartuzach w 2025 roku	69
VII.	Realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych i programów	71
VIII.	Doradztwo Metodyczne i Szkolenia Kadry Pomocy Społecznej w 2025 roku	76
	Załącznik do sprawozdania – wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej w powiecie kartuskim na rok 2026	80

I. Zatrudnienie w 2025 roku.

Wszechstronny i złożony charakter udzielanych świadczeń oraz wsparcia wymaga zatrudnienia odpowiednich specjalistów. Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2025 roku wyniósł 43,12 etatu (tj. 46 pracowników), w tym 2 osoby są na urloпах wychowawczym i macierzyńskim. Wśród zatrudnionych 9 osób posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi 19,57%.

Nadzór merytoryczny nad działalnością PCPR sprawuje Wydział Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Tabela 1. Struktura wykształcenia pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach

Lp.	Wykształcenie	Liczba osób
1	Zasadnicze	1
2	Średnie	7
3	Licencjat	5
4	Magisterskie	33
5	Podyplomowe	19

Tabela 2. Struktura zatrudnienia pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach

Lp.	Komórki organizacyjne/ stanowiska pracy	Liczba osób zatrudnionych
1	Dyrektor	1
2	Dział Organizacyjny	9
3	Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	13
4	Dział Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej	4
5	Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym	5
6	Dział Księgowości	3
7	Centrum Interwencji Kryzysowej	2
8	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	7
9	Samodzielne stanowisko Radcy Prawnego	1
10	Samodzielne stanowisko główny specjalista ds. kadr i płac	1
Łącznie:		46

I. Sprawozdanie finansowe za 2025 rok.

Dział 852 rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Można Inaczej

Plan	53 800,00 zł
Wydatki	31 000,00 zł
Otrzymana dotacja:	31 000,00 zł

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc

Plan	18 000,00 zł
Wydatki	18 000,00 zł
Otrzymana dotacja:	18 000,00 zł

Dział 852 rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne (...)

Plan	2 878,00 zł
Wydatki	1 769,76 zł
Otrzymana dotacja:	2 878,00 zł

Dział 852 rozdział 85218 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Plan	3 575 863,00 zł
Wydatki	3 440 700,04 zł
w tym:	
- wynagrodzenia osobowe i bezosobowe wraz z pochodnymi	2 066 985,54 zł
- działalność PCPR	517 215,24 zł
- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027	428 249,63 zł

Dział 852 Rozdział 85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej

Centrum Interwencji Kryzysowej

Plan	680 088,00 zł
Wydatki	665 560,17 zł
w tym:	
- wynagrodzenia osobowe i bezosobowe wraz z pochodnymi	244 849,29 zł
- działalność CIK	380 988,63 zł
- mieszkanie treningowe	3 214,65 zł
- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027	18 253,80 zł

Dział 852 rozdział 85231 Pomoc dla cudzoziemców

Plan	176 026,00 zł
Wydatki	172 835,69 zł
Otrzymana dotacja:	176 026,00 zł

Dział 852 Rozdział 85295 pozostała działalność

Plan	4 317,00 zł
Wydatki	4 316,07 zł
Otrzymana dotacja (POMOST):	4 316,07 zł

Dział 853 Rozdział <u>85321</u> Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	
Plan	1 179 010,00 zł
Wydatki	1 147 188,18 zł
w tym:	
wynagrodzenia osobowe i bezosobowe wraz z pochodnymi	754 408,83 zł
działalność	392 779,35 zł
Otrzymana dotacja z Urzędu Wojewódzkiego:	1 026 010,00 zł

Dział 853 Rozdział 85395 pozostała działalność

Fundusz pomocy Ukraina

Plan	9 227,00 zł
Wydatki	8 636,35 zł

Dział 855 rozdział 85508 Rodziny zastępcze

Plan	11 495 534,00 zł
Wydatki	11 313 849,84 zł
w tym:	
- wynagrodzenia bezosobowe dla zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, osoby do pomocy, rodziny pomocowe wraz z pochodnymi	3799 214,87 zł
- wynagrodzenie koordynatorów wraz z pochodnymi	845 634,26 zł
- wynagrodzenie pracowników pieczy zastępczej	580 577,96 zł
- cudzoziemiec (dotacja)	0,00 zł
- świadczenia na utrzymanie dziecka w pieczy rodzinnej	4 019 426,39 zł
- świadczenia na kontynuowanie nauki	110 864,60 zł
- pomoc na usamodzielnienie	54 958,00 zł
- pomoc na zagospodarowanie	18 176,00 zł
- inne	957 554,93 zł
- zakup usług przez JST od innych JST	476 331,35 zł
- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027	99 305,90 zł
- dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027	351 805,58 zł

Dział 855 rozdział 85510 Działalność placówek opiekuńczo –wychowawczych

Plan	835 600,00 zł
Wydatki:	764 860,91 zł
w tym:	
- świadczenia na kontynuowanie nauki	76 746,44 zł
- pomoc na usamodzielnienie	39 971,00 zł
- pomoc na zagospodarowanie	14 359,99 zł
- inne	11,22 zł
- zakup usług przez JST od innych JST	633 772,26 zł

Dział 855 rozdział 85595 Pozostała działalność

Klub Młodzieżowy

Plan	89 530,00 zł
Wydatki:	88 903,92 zł
w tym:	
- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi	31 652,55 zł
- działalność	57 251,37 zł

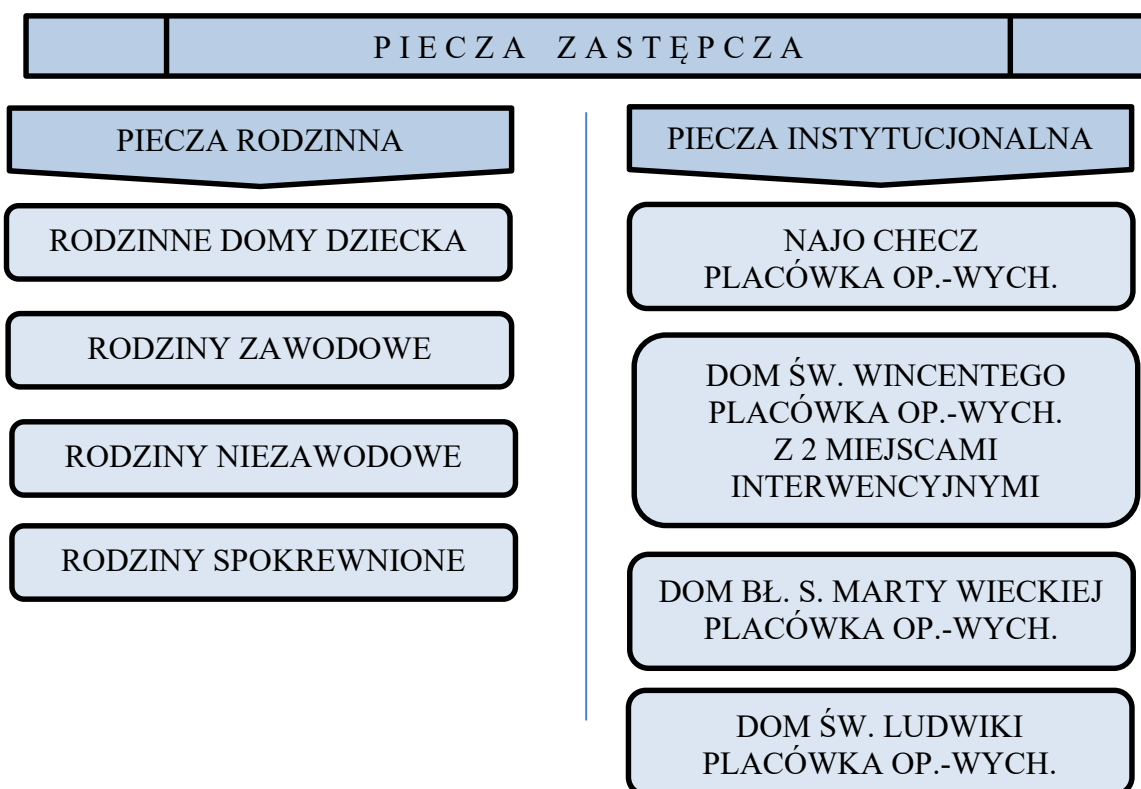
Fundusz pomocy Ukraina

Plan	60 003,00 zł
Wydatki	60 003,00 zł

II. Realizacja działań w zakresie pieczy zastępczej w roku 2025.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach jest organizatorem pieczy zastępczej na terenie powiatu kartuskiego, co wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz jest jednym z elementów powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Na mocy tych aktów prawnych Starosta Kartuski powierzył PCPR rolę organizatora pieczy zastępczej, wydzielając Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej oraz Dział świadczeń i pomocy instytucjonalnej. Działania obu struktur nastawione są na organizowanie najbardziej efektywnych oraz przyjaznych dziecku i jego rodzinie działań w zakresie pieczy zastępczej, co zgodne jest z polityką Państwa w tym obszarze. Z założenia piecza zastępcza ma charakter tymczasowy, a wdrażane rozwiązania mają na celu skrócenie okresu pobytu dziecka poza rodziną pochodzenia. Tym samym, PCPR jako organizator pieczy zastępczej, zajmuje się jej organizacją w sposób kompleksowy i całościowy.

Opieka nad dzieckiem w powiecie kartuskim jest realizowana w formie opieki rodzinnej i instytucjonalnej. Poniżej rodzaje pieczy:

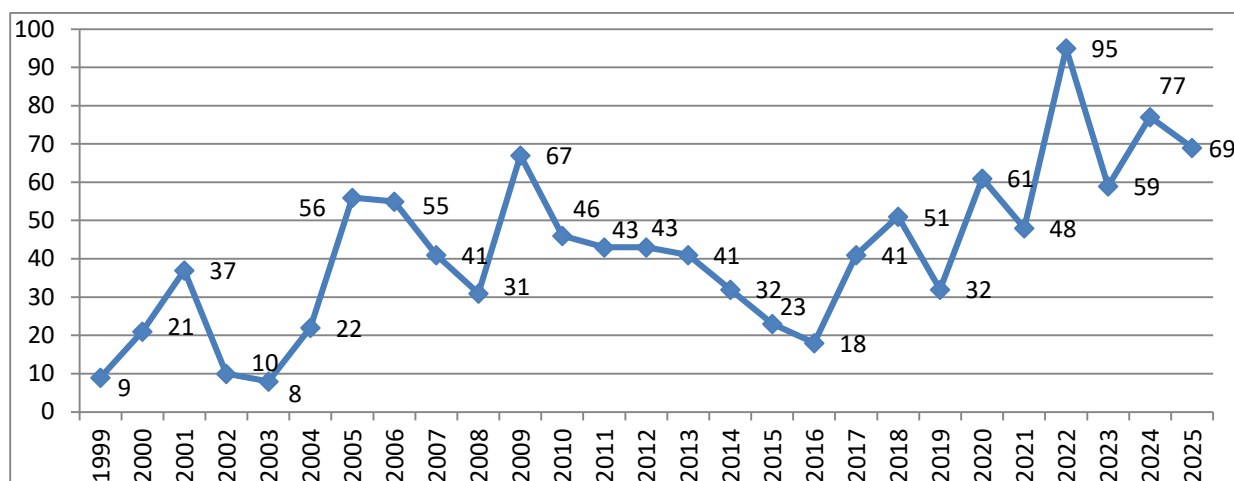

Od dnia 31 stycznia 2024 r. na podstawie umów zawartych pomiędzy Zarządem Powiatu Kartuskiego a Zgromadzeniem Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego A'Paulo w Chełmnie realizowane jest zadanie zlecone polegające na prowadzeniu czterech placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie pieczy instytucjonalnej dla 56 dzieci. W ramach ww. umów na terenie Kartuz funkcjonują trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego (po 14 wychowanków każda) i jedna placówka łącząca funkcję socjalizacyjną i interwencyjną (12 + 2) - spełniające warunki określone w art. 106 ww. ustawy, posiadające zezwolenia Wojewody Pomorskiego wydane w dniu 23 stycznia 2019 r. na czas nieokreślony oraz zezwolenie Wojewody Pomorskiego z dnia 30 stycznia 2024 r. Umowy zawarte w styczniu 2024 r. obowiązują do 31 stycznia 2029 r.

Jednakże w z tym, że ilość miejsc dla dzieci w placówkach od kilku lat jest niewystarczająca, Powiat Kartuski podjął działania celem powołania kolejnej placówki, prowadzonej przez podmiot niepubliczny. W 2024 roku ogłoszono przetarg na budowę dwóch nowych obiektów z przeznaczeniem na placówki opiekuńczo-wychowawcze z miejscami socjalizacyjnymi i interwencyjnymi oraz w grudniu 2024 r. zawarto umowę z wykonawcą. Przez cały 2025 rok trwały prace związane z inwestycją.

Dynamikę umieszczeń dzieci w środowiskach zastępczych na przestrzeni lat działalności PCPR pokazuje wykres nr 1. Wynika z niego, że poza krótkim okresem pomiędzy 2010 a 2016 rokiem, kiedy liczba umieszczeń utrzymywała się na podobnym poziomie z tendencją malejącą, to charakterystyczna jest fluktuacja – po okresach spadku liczby umieszczeń następuje gwałtowny wzrost. Podkreślić należy, że nadal nie są to wszystkie dzieci wymagające zabezpieczenia, tylko przypadki niecierpiące zwłoki w ocenie kuratorów.

Wykres 1. Liczba dzieci z terenu powiatu kartuskiego umieszczonych w zastępczych formach opieki w latach 1999 – 2025

W roku sprawozdawczym **zabezpieczono w pieczy zastępczej - 69 dzieci**, w tym 52 dzieci trafiło do pieczy rodzinnej, a 17 dzieci trafiło do pieczy instytucjonalnej. Oprócz nowych dzieci przyjętych do rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w pieczy zastępczej w roku 2025 łącznie przebywało 296 dzieci, co obrazuje tabela nr 3.

Tabela 3. Liczba dzieci w pieczy zastępczej w 2025 roku - stan na 31.12.2025 r.

Lp.	Wyszczególnienie form pieczy	Liczba rodzin i placówek	Liczba dzieci korzystających
1	Rodziny zawodowe.	18	52
2	Rodziny zawodowe o charakterze pogotowia.	2	6
3	Rodziny zawodowe specjalistyczne.	-	-
4	Rodziny niezawodowe.	40	52
5	Rodziny spokrewnione.	48	81
6	Rodzinne domy dziecka.	7	50
7	Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego.	4	55
Razem			296

AKTUALNA DIAGNOZA SPOŁECZNA

W roku 2025 rodzinna piecza zastępcza w Polsce mierzyła się z wieloma złożonymi problemami społecznymi, które wpływają zarówno na liczbę dzieci wymagających opieki, jak i na możliwości zapewnienia im odpowiednich, specjalistycznych rodzin zastępczych.

Jednym z istotnych czynników jest nadal trwająca wojna w Ukrainie, która przyczyniła się do wzrostu migracji oraz destabilizacji wielu rodzin. W konsekwencji część dzieci trafia do systemu wsparcia, a instytucje pomocowe muszą reagować na nowe, często nagłe sytuacje kryzysowe.

Coraz częściej obserwuje się również pogłębiające się zaniedbania ze strony rodziców biologicznych. Problemy takie jak uzależnienia (np. od alkoholu czy narkotyków), przemoc domowa czy skrajna niezaradność życiowa powodują, że dzieci muszą być czasowo lub trwale umieszczane w pieczy zastępczej. Jednocześnie zauważalny jest problem niskiej świadomości w zakresie planowania rodziny i antykoncepcji. Zdarza się, że po odebraniu dzieci z powodu niewydolności wychowawczej matki zachodzą w kolejne cięższe, co prowadzi do powtarzania się tego samego schematu i zwiększa liczbę dzieci wymagających opieki zastępczej.

Dodatkowym utrudnieniem jest mobilność części rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Migracje wewnętrzne – częste przeprowadzki z miasta do miasta – powodują, że ośrodki pomocy społecznej mają ograniczone możliwości stałego monitorowania sytuacji tych rodzin. Brak

ciągłości w pracy socjalnej utrudnia zarówno udzielanie skutecznej pomocy, jak i odpowiednio wczesną reakcję na pogarszającą się sytuację dzieci.

Równoległe system zmagają się z niedoborem nowych rodzin zastępczych. Jedną z przyczyn są niestabilne warunki zatrudnienia wielu młodych ludzi, w tym tzw. „umowy śmieciowe”, które nie dają poczucia bezpieczeństwa finansowego. Niskie wynagrodzenie dla rodzin zastępczych a także coraz większe trudności wychowawcze i deficyty dzieci również nie zachęca do podejmowania tej wymagającej roli. Dodatkowo zauważalne są zmiany społeczne i kulturowe – część młodych dorosłych odkłada decyzję o rodzicielstwie lub rezygnuje z posiadania własnych dzieci, co jeszcze bardziej zmniejsza gotowość do podjęcia odpowiedzialności za wychowanie dzieci niespokrewnionych.

W efekcie system rodzinnej pieczy zastępczej znajduje się pod rosnącą presją: liczba dzieci potrzebujących opieki wzrasta, natomiast liczba osób gotowych ją zapewnić nie zwiększa się w podobnym tempie. Wymaga to zarówno działań systemowych (np. poprawy warunków finansowych i wsparcia dla rodzin zastępczych), jak i szerszej zakrojonej profilaktyki społecznej oraz edukacji w zakresie odpowiedzialnego rodzicielstwa.

Niestety w minionym roku mimo wielu działań jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej nie wykonał Postanowień Sądu dotyczących zabezpieczenia dzieci poprzez umieszczenie ich w rodzinach zastępczych. „Lista oczekujących”, na ostatni dzień grudnia 2025 r. wynosiła aż 20 dzieci (tj. 9 niewykonanych postanowień Sądu do rodzinnej pieczy zastępczej). Nadal aktualna sytuacja związana z miejscami w pieczy zastępczej jest dramatycznie trudna i dokonane umieszczenia dotyczą najtrudniejszych sytuacji rodzinnych. Z pewnością w ocenie pracowników socjalnych, jak i kuratorów sądowych sprawujących nadzór nad rodzinami, dużo więcej dzieci jest w trudnej sytuacji wymagającej tak poważnej ingerencji we władzę rodzicielską, jaką jest odebranie dziecka ze środowiska rodzinnego.

Cyklicznie już od kilku lat organizowane są spotkania z Sędziami Sądu Rodzinnego w Kartuzach, które stanowią ważny element współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w system pieczy zastępczej. Podczas tych spotkań omawiane są przede wszystkim aktualne wymogi ustawowe dotyczące funkcjonowania pieczy zastępczej oraz praktyczne aspekty ich stosowania w codziennej pracy.

Istotnym tematem rozmów są trudności pojawiające się przy wykonywaniu postanowień Sądu, w szczególności w sytuacjach wymagających szybkiego, interwencyjnego zabezpieczenia dziecka

lub w przypadkach, gdy rodzice biologiczni nie współpracują z instytucjami pomocowymi. Dyskutowane są także kwestie związane z egzekwowaniem obowiązków rodziców biologicznych oraz problemami w realizacji zaleceń sądowych przez różne podmioty systemu wsparcia.

Ważnym elementem spotkań jest również współpraca z kuratorami sądowymi. Kuratorzy pełnią istotną rolę w monitorowaniu sytuacji rodzin biologicznych, nadzorowaniu wykonywania Postanowień Sądu oraz przekazywaniu informacji o sytuacji dzieci i ich opiekunów. W trakcie spotkań omawiane są sposoby usprawnienia przepływu informacji między sądem, kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej oraz organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej.

Takie cykliczne konsultacje pozwalają na lepsze zrozumienie wzajemnych oczekiwań, wypracowanie bardziej efektywnych procedur współpracy oraz szybsze reagowanie na pojawiające się problemy w systemie pieczy zastępczej.

Trudnością dla organizatora pieczy, a także dla dzieci przebywających w pieczy jest również brak motywacji części rodziców biologicznych do podjęcia realnych działań zmierzających do odzyskania opieki nad dziećmi. Mimo wsparcia oferowanego przez instytucje pomocy społecznej, takie jak praca socjalna, asystentura rodziny czy programy terapeutyczne, wielu rodziców nie podejmuje systematycznych starań, aby poprawić swoją sytuację życiową i wychowawczą.

Często wynika to z utrwalonych problemów społecznych, takich jak uzależnienia, brak stabilizacji życiowej, niskie kompetencje wychowawcze czy wieloletnie korzystanie z pomocy instytucjonalnej. Zdarza się również, że rodzice nie utrzymują regularnego kontaktu z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej lub nie realizują zaleceń sądu oraz planów pracy z rodziną. W takich sytuacjach proces powrotu dziecka do rodziny biologicznej znacznie się wydłuża, a w niektórych przypadkach staje się niemożliwy.

Brak zaangażowania ze strony rodziców biologicznych powoduje także trudności emocjonalne u dzieci, które często pozostają w stanie niepewności co do swojej przyszłości. Jednocześnie wydłuża to czas ich pobytu w pieczy zastępczej, co stanowi dodatkowe obciążenie dla systemu oraz dla samych rodzin zastępczych. Problem ten wskazuje na potrzebę intensyfikacji działań wspierających i motywujących rodziców biologicznych do podejmowania odpowiedzialności za swoje dzieci oraz do aktywnego uczestnictwa w procesie poprawy sytuacji rodzinnej.

Tabela 4. Powód umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w roku 2025.

Lp.	Powód umieszczenia	Ilość dzieci
1	Nadużywanie alkoholu, narkotyków i innych środków.	17
2	Zaniedbania i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.	24
3	Sieroctwo/pólsieroctwo.	2
4	Pobyt za granicą rodziców.	0
5	Długotrwała choroba rodziców.	3
6	Przemoc.	9
7	Pobyt rodzica w zakładzie karnym.	1
8	Pozostawienie dziecka w szpitalu, pozostawienie dziadkom	4
9	Pozostawienie dziecka w „oknie życia”.	0
10	Niepełnoletność rodziców.	1
11	Inne (np. przeniesienie z pieczy rodz. do inst.).	8
	Razem	69

Jak pokazuje powyższa tabela, niezmiennie od wielu lat obserwujemy, że najczęstszą przyczyną umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej jest przede wszystkim uzależnienia rodziców biologicznych, zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze oraz przemoc w rodzinie. Problemy te często współwystępują i wzajemnie się nasilają, prowadząc do sytuacji, w których dobro i bezpieczeństwo dziecka jest poważnie zagrożone.

Uzależnienia, najczęściej od alkoholu lub substancji psychoaktywnych, znacząco ograniczają zdolność rodziców do prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczych i wychowawczych. W wielu przypadkach prowadzą do destabilizacji życia rodzinnego, pogorszenia sytuacji materialnej oraz konfliktów i przemocy w domu. Konsekwencją tego jest brak zapewnienia dzieciom podstawowych potrzeb – zarówno materialnych, jak i emocjonalnych.

Drugim istotnym czynnikiem jest zaniedbanie dzieci, które może przejawiać się m.in. w braku właściwej opieki, niewłaściwych warunkach mieszkaniowych, braku dbałości o zdrowie, edukację czy rozwój dziecka. Często jest to związane z niewydolnością wychowawczą rodziców oraz ich trudnościami w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

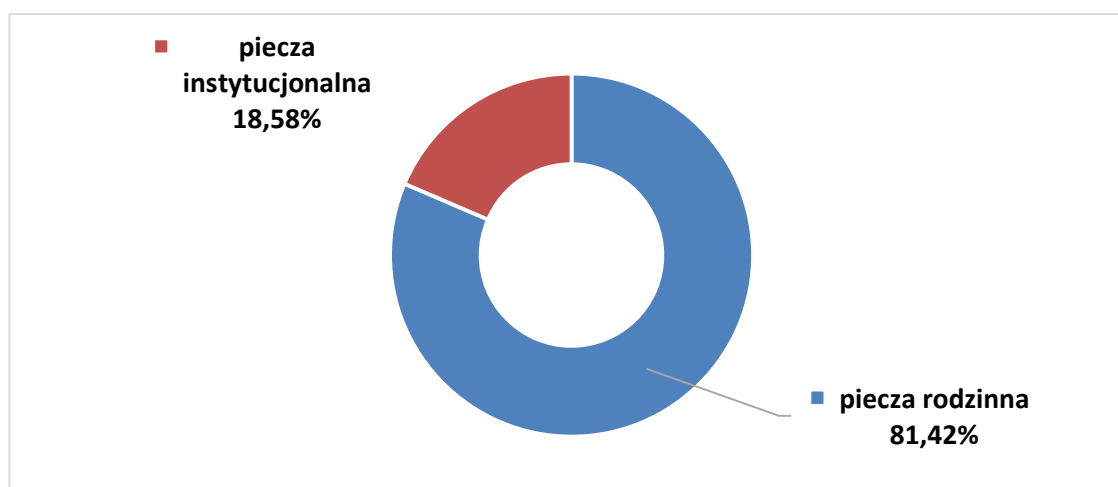
Niepokojącym zjawiskiem pozostaje również przemoc w rodzinie – zarówno fizyczna, psychiczna, jak i emocjonalna. W takich przypadkach interwencja instytucji oraz decyzja sądu o zabezpieczeniu dziecka poprzez umieszczenie go w pieczy zastępczej staje się konieczna dla zapewnienia mu bezpieczeństwa.

W praktyce najczęściej nie występuje tylko jedna przyczyna odebrania dzieci z rodziny biologicznej – zazwyczaj jest to splot wielu problemów społecznych, takich jak uzależnienia, ubóstwo, przemoc, brak stabilizacji życiowej oraz niskie kompetencje wychowawcze rodziców. Wszystko to sprawia, że system rodzinnej pieczy zastępczej musi reagować na coraz bardziej złożone i trudne sytuacje rodzinne.

Rok 2025 zakończył się kolejką 20 dzieci do rodzinnej pieczy zastępczej oraz 4 dzieci do pieczy instytucjonalnej oczekujących na pilne wskazanie środowiska zastępczego.

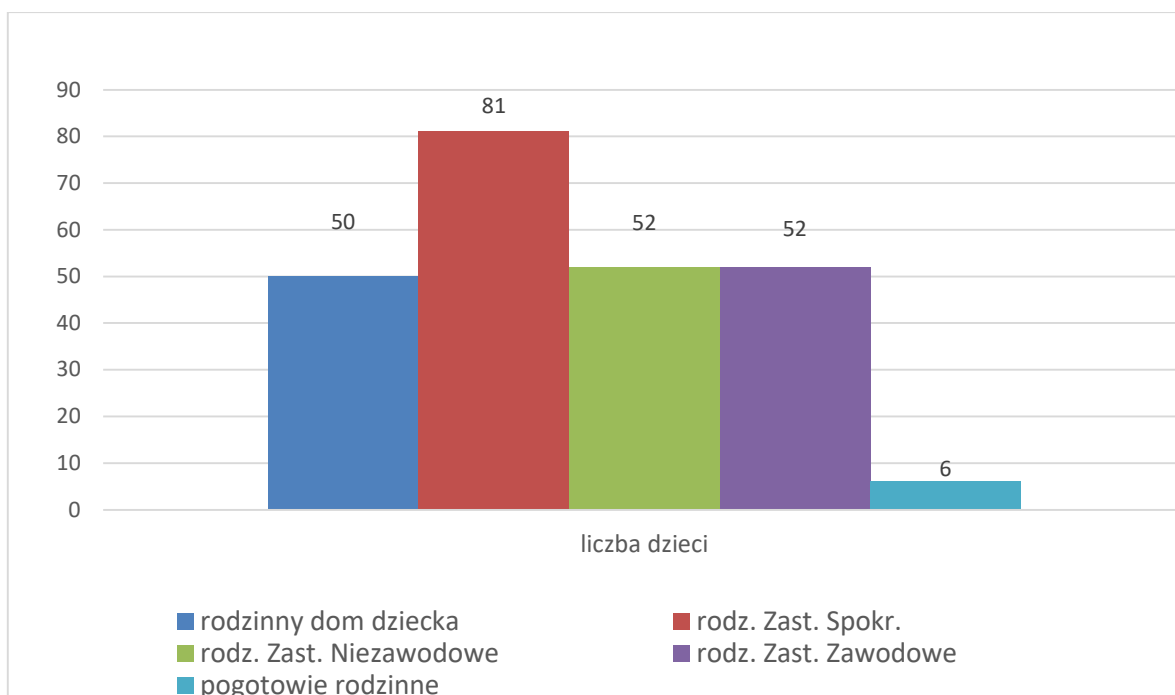
W dalszym ciągu utrzymuje się tendencja, że w pierwszej kolejności dzieci kierowane do pieczy umieszczane są w rodzinach zastępczych. Do placówek trafiają dzieci powyżej 10 roku życia, co pokazuje wykres nr 2. Aktualnie nie jest możliwe umieszczenie nastolatków w rodzinnej pieczy zastępczej, po pierwsze ze względu na brak miejsc, po drugie ze względu na wysoki poziom zaburzeń i demoralizacji, zarówno u dzieci już przebywających, jak i tych napływających do pieczy. Stąd ogromny lęk opiekunów zastępczych przed przyjmowaniem do opieki starszych dzieci. Jednocześnie, opiekunowie czują, że nie funkcjonuje przyjęcie dziecka „na próbę” i pozostawienie go w pieczy rodzinnej, jeśli uda się stworzyć skuteczny plan pomocy dla tego dziecka i zafunkcjonuje ono prawidłowo, nawiąże dobre relacje z innymi wychowankami. Natomiast opiekunowie oczekują, że w sytuacji niepowodzenia (tj. pogłębiającej się demoralizacji, stwierdzenia zaburzeń zagrażających pozostałym wychowankom – np. osobowość nieprawidłowo kształtująca się) będzie możliwość zmiany środowiska zastępczego na instytucjonalne. W 2025 roku takie rozwiązanie przyjęto dla ośmiorga dzieci ze względu na zagrożenie dla innych wychowanków oraz zaburzenia psychiczne.

Wykres 2. Procentowy udział dzieci przebywających w pieczy zastępczej w roku 2025.

Struktura rodzinnego środowiska zastępczego wskazuje na przewagę ilości dzieci przebywających w niezawodowych rodzinach zastępczych, aczkolwiek w ostatnim czasie trend ten wyrównuje się na korzyść rodzin spokrewnionych z dzieckiem. Niestety, jak nadmieniono na wstępie, rodziny spokrewnione zazwyczaj mają niskie kompetencje wychowawcze, same żyją w trudnych warunkach bytowych, mają też utrudnioną możliwość korzystania ze specjalistycznego wsparcia (np. nie dysponują własnym pojazdem). Często negują potrzebę otaczania dzieci fachową pomocą np. psychiatry czy psychologa, ponadto zdarza się, że w sytuacji odkrycia krzywdzenia dziecka negują ten fakt, próbują go umniejszyć czy ukryć celem ochrony rodzica dziecka, który jest ich dzieckiem. Na sytuację taką składa się mnóstwo czynników psychologicznych – m. in. zaprzeczanie krzywdzie dziecka, własne poczucia winy, lęk przed konsekwencjami prawnymi. Wydaje się przy uznaniu, że konieczne jest podtrzymywanie więzi z rodziną pochodzenia oraz tożsamości dziecka, jednak w wielu sytuacjach korzystniejsze jest umieszczanie dzieci w niespokrewnionych środowiskach zastępczych, gdzie jakość opieki jest wyższa. Ilość dzieci przebywających w poszczególnych formach pieczy obrazuje wykres nr 3.

Wykres 3. Ilość dzieci przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej w roku 2025.

DEFICYT MIEJSC W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Nadal znaczącą trudność w kształtowaniu systemu pieczy zastępczej stanowi brak kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a w szczególności rodzin specjalistycznych. Rok 2025 zakończył się brakiem miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej oraz listą 20 dzieci oczekujących na wskazanie środowiska zastępczego. Przeszkolono 25 osób jako kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Dzięki tej edycji udało się zabezpieczyć 17 dzieci, natomiast w dłuższej perspektywie nie pozyskano wolnych miejsc. Ponadto 1 osoba uzyskała kwalifikację do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej. Dużą trudność stanowi zabezpieczanie licznych rodzeństw i niestety dochodzi do ich rozdzielania. Natomiast w ocenie organizatora pieczy zastępczej rozwój pieczy powinien przebiegać w dwóch kierunkach – zarówno w poziomie jako podnoszenie jakości opieki poprzez różne dodatkowe formy terapii, jak i wzdłuż – szybkie pozyskiwanie dużej ilości nowych miejsc w pieczy.

Niedobór rodzin zastępczych powoduje również zwiększone obciążenie już funkcjonujących rodzin, które często przyjmują kolejne dzieci, mimo że wymaga to od nich ogromnego zaangażowania i wysiłku. W niektórych sytuacjach dzieci trafiają do placówek opiekuńczo-wychowawczych, mimo że priorytetem systemu jest zapewnienie im opieki w środowisku rodzinnym.

Problem deficytu miejsc w pieczy zastępczej wskazuje na potrzebę intensyfikacji działań mających na celu pozyskiwanie nowych rodzin zastępczych, a także zwiększenie wsparcia finansowego i organizacyjnego dla osób, które decydują się podjąć tej odpowiedzialnej roli.

STRUKTURA PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE KARTUSKIM W 2025 ROKU

Pieczą zastępczą, niezależnie od swojej formy – rodzinna, czy instytucjonalna – zgodnie z przepisami zapewnia dzieciom całodobową opiekę, ale także pracę na rzecz powrotu dziecka do rodziny pochodzenia, przygotowanie do godnego samodzielnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania i podtrzymywania bliskich i serdecznych relacji, zaspokajanie potrzeb emocjonalnych. Zadania te, mimo, że dość oczywiste, są bardzo trudne w codziennej praktyce. Dzieci trafiające do pieczy zastępczej, o czym była już mowa, często mają zaburzenia sfery psychicznej, choroby somatyczne i niepełnosprawności, zaburzenia przywiązania. Trudności te powodują, że nie jest łatwo nawiązać dobrych, bezpiecznych relacji z wychowankami, wspierać ich rozwoju we wszystkich aspektach i jednocześnie rozumieć i poumieszczać ich dotychczasowe zranienia zarówno dla opiekunów zastępczym w rodzinnej pieczy zastępczej, jak

i wychowawcom i pracownikom placówek w instytucjonalnej. Trudna historia dzieci znajduje często odzwierciedlenie w niezrozumiałych dla osób postronnych zachowaniach agresywnych, często wycelowanych w osoby chcące pomóc – opiekunów i wychowawców, pojawia się autoagresja, demoralizacja. Placówki opiekuńczo-wychowawcze zatrudniają pracowników, którzy po zakończonym dyżurze idą do własnego domu, własnej rodziny. Natomiast rodziny zastępcze zapraszają przyjmowane dzieci do własnych domów, do własnej rodziny, tym samym następuje interakcja i nawiązuje się więź (nie zawsze pozytywna) nie tylko pomiędzy opiekunami a dzieckiem, ale również pomiędzy dziećmi rodziny zastępczej oraz innymi domownikami, jeśli tacy są. Rodzi to rozmaite konflikty, lęk o własne dzieci i narażenie ich na traumatyzujący wpływ doświadczeń przyjmowanych dzieci, a także sprawia, że czasem trudno zachować tzw. higienę psychiczną. Placówka opiekuńczo-wychowawcza pracuje na zasadzie dyżurów poszczególnych wychowawców, z których każdy kończąc dyżur udaje się do własnego miejsca zamieszkania i do własnych zajęć, co pozwala na „złapanie psychicznego oddechu”, zdystansowanie się od problemów i możliwość spojrzenia na sytuację wychowanka z innej perspektywy. Ponadto, placówka daje możliwość jednoczesnego umieszczenia kilkorga dzieci naraz, co jest istotne przy stosowaniu zasady nierozdzielania rodzeństw. W związku z powyższym, należy zaplanować powstanie niewielkiej placówki o wysokim stopniu wyspecjalizowania personelu, celem umożliwienia pilnego zabezpieczenia dzieci w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia. Zamysł ten odbiega od ogólnopolskiego trendu deinstytucjonalizacji, jednakże odpowiada na lokalne potrzeby powiatu w tym zakresie.

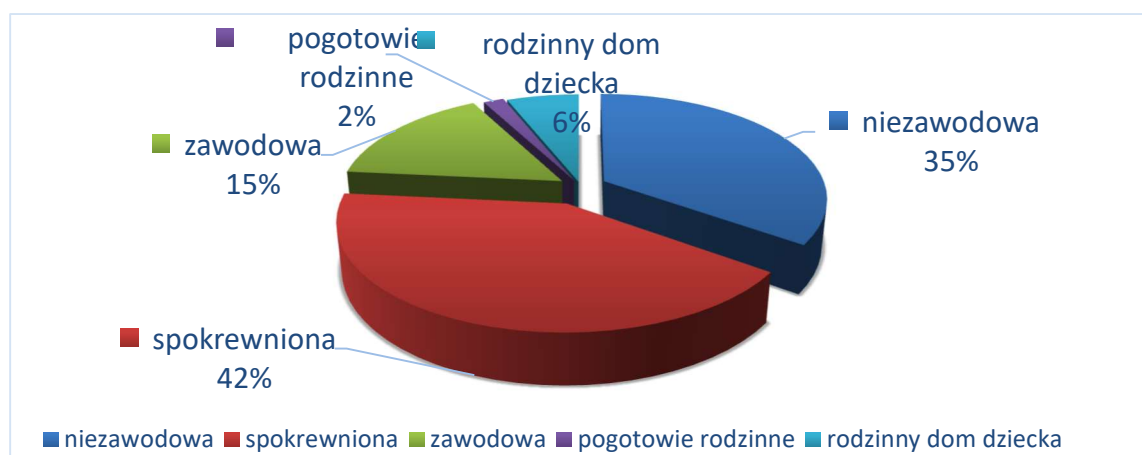
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach opierając się zarówno na własnych doświadczeniach i rokowaniach na przyszłość, ale także obserwując tendencje ogólnopolskie przyszłość pieczy zastępczej widzi w koegzystencji i sprawnej kooperacji pieczy rodzinnej i instytucjonalnej, celem zapewniania jak najlepszej opieki dzieciom pozbawionym troski własnych rodziców. Strukturę liczbową rodzinnej pieczy zastępczej obrazuje tabela nr 5.

Tabela 5. Liczba rodzin zastępczych w powiecie kartuskim w latach 2015 – 2025.

Lp.	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Rodzina zastępcza spokrewniona	32	29	32	26	28	29	40	42	45	45	49	48
2	Rodzina zastępcza niezawodowa	37	38	39	32	35	30	34	37	38	37	33	40
3	Rodzina zastępcza zawodowa	9	9	11	10	10	12	10	14	12	10	10	18
4	Rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	2
5	Rodzinny dom dziecka	3	3	3	5	6	6	8	7	9	9	9	7
OGÓLEM		83	81	87	75	81	78	93	101	105	103	103	115

Jak wynika z tabeli największą grupę stanowią rodziny niezawodowe i spokrewnione. Strukturę rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia wykres nr 4.

Wykres 4. Procentowy udział poszczególnych form w pieczy zastępczej rodzinnej w roku 2025.

Powiat Kartuski jest otwarty na profesjonalizację pieczy zastępczej – zawieranie umów o świadczenie usług jako zawodowa rodzina zastępcza i prowadzący rodzinny dom dziecka, podnoszenia kompetencji poprzez liczne szkolenia i warsztaty, zapobieganie wypaleniu - zgodnie z Programem rozwoju pieczy zastępczej w powiecie kartuskim.

Kolejnym istotnym aspektem jest wiek opiekunów zastępczych – w ocenie Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej najefektywniejsza jest opieka sprawowana przez osoby w wieku 41 – 55 lat, ze względu na duże doświadczenie życiowe, przy jednoczesnym dobrym stanie zdrowia i kondycji psychofizycznej. Kandydaci młodszy najczęściej mają mniej cierpliwości oraz zrozumienia dla stanów psychicznych dzieci, ponadto, z oczywistych względów sami mają

małe dzieci, co uniemożliwia sprawowanie opieki nad nastolatkami. Utrzymuje się tendencja do umieszczania starszych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, mimo że doświadczenia pokazują, że jest to wiek szczególnej wrażliwości i o wysokich potrzebach indywidualnego kontaktu (znaczące sukcesy wychowawcze odnoszą opiekunowie z rodzinnych domów dziecka przyjmujący do opieki nastolatki). Strukturę wieku opiekunów zastępczych pokazuje poniższa tabela nr 6.

Tabela 6. Struktura wieku rodziców zastępczych.

Lp.	Wiek	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Rodziny dom dziecka	Razem
1	do 21 lat	2	0	0	0	0	2
2	22-30	2	2	0	0	0	4
3	31-40	1	8	2	0	0	11
4	41-50	5	12	6	1	2	26
5	51-60	12	12	8	0	4	36
6	61-70	16	6	2	1	1	26
7	powyżej 71 lat	10	0	0	0	0	10

Jak wynika z tabeli wiek opiekunów zastępczych podnosi się i większość stanowią osoby pomiędzy 41 a 70 rokiem życia, co przekłada się znacząco na jakość sprawowanej opieki ze względu na stan zdrowia i ogólną sprawność psychofizyczną. Ponadto, niezależnie od formy pieczy zastępczej, opiekunowie zgłaszają potrzebę zakończenia sprawowania opieki zastępczej ok. wieku emerytalnego, tj. 51 – 60 roku życia. Tym samym, przy takiej strukturze wieku jaka jest aktualnie, należy brać pod uwagę ilość lat do pełnoletności/samodzielności wychowanka planując umieszczenie.

Największą grupę wiekową dzieci trafiających do pieczy stanowiły dzieci w wieku 7–13 lat. Wydaje się, że jest to czas, kiedy dzieci rozpoczynają naukę szkolną, rozpoczyna się okres dojrzewania, i kompetencje rodziców, którzy wcześniej jakoś radzili sobie z opieką, wyczerpują się. Ponadto, w tym wieku poszerza się środowisko społeczne dzieci i ewentualne deficyty domu rodzinnego są zauważane przez więcej instytucji. Jest to o tyle niepokojące, że jest to wiek dużej wrażliwości emocjonalnej dzieci, potrzeby indywidualnego kontaktu oraz kształtowania się osobowości i postaw w oparciu o doświadczenia w środowisku zewnętrznym. Są to dzieci, które nie mają już szans na adopcję, a rodzice biologiczni nie są szczególnie zainteresowani ich powrotem do domu rodzinnego. Często są to ludzie jeszcze stosunkowo młodzi i zdarza się, że

zamiast podjąć intensywne działania na rzecz powrotu dzieci z pieczy, powołują do życia kolejne dzieci i brak zainteresowania sprawami starszych dzieci usprawiedliwiają koniecznością opieki nad niemowlęciem. Sytuacja taka psychologicznie jest tragiczna dla dzieci przebywających w pieczy – oto pojawia się rodzeństwo, które powinno kochać, natomiast dominującym uczuciem jest rozpacz i zazdrość o miejsce niemowlęcia w rodzinie. Strukturę wieku dzieci w pieczy zastępczej obrazuje poniższa tabela nr 7.

Tabela 7. Struktura wieku dzieci w pieczy zastępczej w powiecie kartuskim – stan na 31.12.2025 r.

Lp.	Wiek dziecka	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Rodzinny dom dziecka	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Razem
1	do 3 lat	5	11	12	5	2	0	37
2	4 - 6	12	7	11	1	7	1	39
3	7-13	33	17	16	0	27	22	115
4	14-17	17	11	10	0	11	29	78
5	18-24	14	6	3	0	3	3	29

Jak wspomniano wcześniej, dużą trudność stanowi brak kandydatów do sprawowania opieki nad licznymi rodzeństwami. Strukturę rodzin wg ilości dzieci pod opieką ukazuje poniższa tabela nr 8.

Tabela 8. Struktura rodzin zastępczych wg ilości dzieci przebywających w pieczy w 2025 roku.

Lp.	Liczba dzieci	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Rodzinny dom dziecka	Razem
1.	* bez dziecka	0	0	0	0	0	0
2.	z 1 dzieckiem	29	29	2	0	0	60
3.	z 2 dzieci	12	10	6	0	0	28
4.	z 3 dzieci i więcej	7	1	10	2	7	27

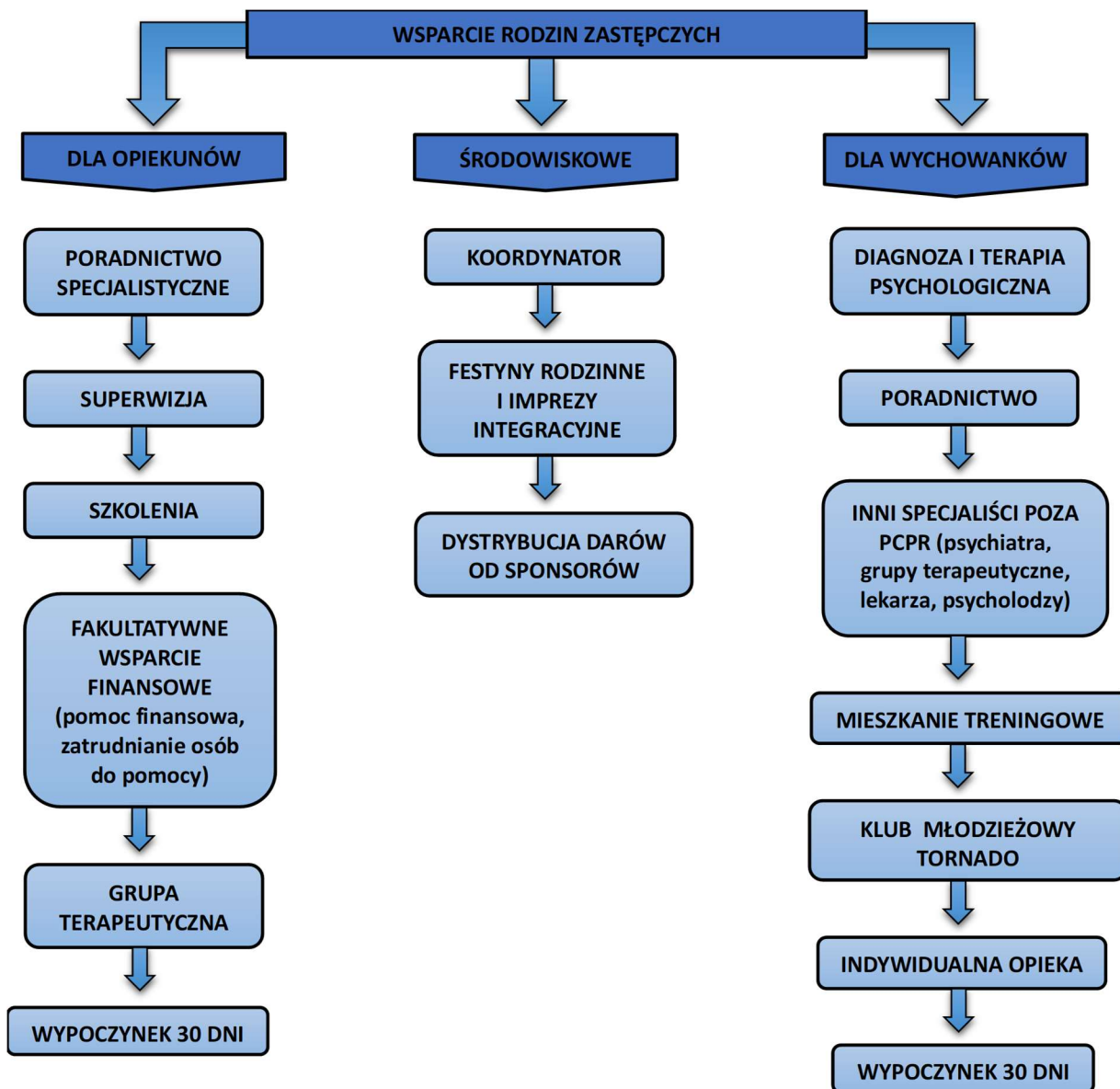
* rodziny oczekujące na przyjęcie dziecka

Wsparcie dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka

Ze względu na wysoki poziom zaburzeń prezentowanych przez dzieci trafiające do pieczy, trudności w kontakcie i budowaniu spójnego frontu wychowawczego z rodzicami biologicznymi oraz trudności pozostające po stronie opiekunów zastępczych (m. in. zagrożenie wypaleniem, wiek i wynikające z niego pogorszenie stanu zdrowia, stres itp.) konieczne jest stałe wspieranie zarówno

opiekunów zastępczych w pełnionej funkcji jak i niwelowanie negatywnych skutków wychowywania się w niesprzyjającym środowisku u dzieci.

Wsparcie rodzin zastępczych realizowane jest poprzez następujące działania:

Wsparcie dla rodzin zastępczych można podzielić na 2 główne grupy – wsparcie finansowe w postaci rozmaitych świadczeń fakultatywnych oraz wsparcie merytoryczne poprzez podnoszenie ich kompetencji, organizację różnego rodzaju pomocy, towarzyszenie im w trudnych sytuacjach.

W roku sprawozdawczym kontynuowano realizację świadczeń fakultatywnych na wniosek rodzin zastępczych. Za najcenniejszą formę pomocy opiekunowie zastępczy uznają zatrudnianie osób do pomocy przy wychowaniu i pracach gospodarskich, w sytuacji takiej konieczności – więcej niż jednej osoby. Rozwiązanie to przynosi bardzo dobre efekty w zakresie przeciwdziałania wypaleniu u opiekunów oraz znacząco podnosi jakość sprawowanej opieki. W roku sprawozdawczym właściwie żaden wniosek nie spotkał się z odmową, w znakomitej większości przyznawano również pomoc we wnioskowanym wymiarze.

Od sierpnia 2025 r. poszerzono ofertę dla rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach o różne dodatkowe zadania w ramach pracy PCPR a także z projektu finansowanego z Funduszy Europejskich dla Pomorza „Z pokolenia na pokolenie - kompleksowe wsparcie rodzin w powiecie kartuskim”.

Rodziny zastępcze mają możliwość korzystania z superwizji – indywidualnych oraz grupowych, umożliwiających omówienie trudnych sytuacji wychowawczych i emocjonalnych - spotkanie odbywa się raz w miesiącu. W roku 2025 w spotkaniach uczestniczyła stała grupa 10–15 osób. Ze względu na specyfikę funkcjonowania oraz różnice w poziomie kompetencji w roku 2025 zorganizowano osobno superwizję dla zawodowych rodzin zastępczych, niezawodowych rodzin zastępczych oraz dla osób prowadzących rodzinne domy dziecka, a osobne spotkania są dla spokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych – często o niskich kompetencjach wychowawczych i społecznych. Rozwiązanie to okazało się korzystne – z „profesjonalnej” superwizji osoby zainteresowane bardziej korzystają, natomiast uproszczona forma i inny rodzaj komunikacji bardziej dociera do dziadków sprawujących opiekę nad dziećmi.

Dużym powodzeniem są dwie grupy terapeutyczne, które dają możliwość bezpiecznego wyrażania emocji, pozwalają doświadczyć zrozumienia i akceptacji ze strony innych rodzin w podobnej sytuacji, zmniejsza poczucie osamotnienia i przeciążenia psychicznego, sprzyja wzmacnianiu poczucia kompetencji rodzicielskich. Grupy terapeutyczne łączą elementy terapii i edukacji, co przekłada się na bardziej stabilne i trwałe środowisko opiekuńcze.

Rodziny mają możliwość skorzystania z konsultacji psychologicznych i wsparcia psychologa, konsultacji prawniczych dotyczących spraw formalnych, rodzinnych i opiekuńczych,- wizyta prawnika/radcy prawnego odbywa się raz w miesiącu (o terminie informujemy na bieżąco).

Ponadto wzbogacono również ofertę dla dzieci przebywające w rodzinach zastępczych, które mają zapewniony dostęp do psychologa dziecięcego w formie stałego wsparcia psychologicznego (trzech psychologów) oraz psychologa, specjalistycznej pomocy dostosowanej do ich wieku, doświadczeń i indywidualnych trudności m.in. rehabilitacji, mogą skorzystać z zajęć

prowadzonego przez tut. Centrum Klubu Wsparcia działającego w formie świetlicy socjoterapeutycznej.

Niezmiennie od kilku lat organizujemy w okresie letnim 30-dniowy wypoczynek dla dzieci z pieczy zastępczej w związku z możliwością tymczasowego niesprawowania opieki przez rodziny zastępcze zawodowe i prowadzące rodzinne domy dziecka. W ramach wsparcia oferujemy udział dzieci w koloniach i formach zorganizowanego wypoczynku, sprzyjających integracji, rozwojowi i regeneracji emocjonalnej.

W 2025 roku w koloniach zorganizowanych i sfinansowanych ze środków powiatu uczestniczyło 45 dzieci, w tym 25 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Wyjazd był szczególnie atrakcyjny – transport pozostawał po stronie organizatora, wypoczynek był zorganizowany w miejscowości atrakcyjnej turystycznie – w Darłowie, obfitował w wycieczki, jak również program profilaktyczny. Rozwiązanie to wydaje się być skuteczne i bezpieczne. Dzięki temu organizator pieczy zastępczej realizuje ustawowy obowiązek zapewnienia opieki dzieciom podczas czasowego niesprawowania opieki w związku z wypoczynkiem, opiekunowie zastępczy są pewni co do warunków i zasad tego wypoczynku, a dzieci mają okazje wyjechać w atrakcyjne miejsca i spędzić czas w towarzystwie rówieśników. Wyjazdy te traktujemy jednocześnie jako praktyczny trening umiejętności społecznych, dzięki profesjonalnemu przygotowaniu wychowawców na koloniach.

Ważnym aspektem wpływającym na zminimalizowanie wypalenia zawodowego a także podnoszenie kompetencji są szkolenia m.in. z zakresu pracy z dzieckiem po traumie, radzenia sobie z trudnymi zachowaniami, komunikacji i budowania relacji. Ponadto jesteśmy otwarci na propozycje rodzin w kwestii odpowiedniej tematyki szkoleń dostosowanych do aktualnych potrzeb rodzin.

W roku 2025 odbyły się 3 szkolenia dla rodzin zastępczych - tytuły i ilość osób uczestniczących obrazuje tabela nr 9. Szkolenia zawsze planowane są w odpowiedzi na realne zapotrzebowanie opiekunów jak i obserwacje koordynatorów z codziennej współpracy z rodzinami. Ze względu na fakt, że w poprzednim roku szkoleń było bardzo dużo, w roku 2025 było ich mniej, a w ich miejsce wprowadzono grupę terapeutyczną i wyżej opisaną superwizję ze zmianami.

Szczegółową tematykę szkoleń, osoby prowadzące oraz ilość uczestników poszczególnych zajęć odzwierciedla poniższa tabela.

Tabela 9. Szkolenia dla rodzin zastępczych w 2025 roku.

Lp.	Temat szkolenia	termin	Adresaci szkolenia	Prowadzący	Liczba osób
1	„Standardy Ochrony małoletnich – przepisy i ich zastosowanie w praktyce”.	25.04.2025 r.	Rodziny zastępcze, prowadzący RDD, koordynatorzy RPZ oraz pracownicy OPS.	Daniel Mróz – pedagog, terapeuta.	62
2	„Dziecko z FASD – Diagnoza, terapie, praktyczne aspekty sprawowania opieki”.	20.05.2025 r.	Rodziny zastępcze oraz pracownicy OPS.	Małgorzata Korolczuk – mgr biologii i przyrody, propagatorka wiedzy o FASD, założycielka FASmisji oraz prezes TPTF Sp. z o.o., - prywatnie mama adopcyjna dzieci z FAS.	37
3	„Dojrzewanie – psychofizyczne aspekty rozwojowe w okresie nastoletnim”.	28.10.2025 r.	Rodziny zastępcze oraz prowadzący RDD.	Monika Staniecka	10
4	Superwizja koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	Styczeń-grudzień 2025 r.	Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	Katarzyna Janasiewicz-Nowak - psychoterapeuta.	10
5	Superwizja dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka.	Styczeń-grudzień 2025 r.	Rodziny zastępcze	Tomasz Kwiatkowi – psychoterapeuta.	7
6	Superwizja dla rodzin zastępczych spokrewnionych.	Styczeń-grudzień 2025 r.	Rodziny zastępcze	Danuta Morawska – pedagog.	7
7	Grupa edukacyjno-terapeutyczna dla zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.	Styczeń-grudzień 2025 r.	Rodziny zastępcze	Marcin Matysiak - psychoterapeuta.	7
Razem					140

ROLA KOORDYNATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej są osobami „pierwszego kontaktu” dla rodzin zastępczych, który towarzyszy rodzinie w codziennych wyzwaniach, pomaga w kontaktach z instytucjami, wspiera w sytuacjach kryzysowych, udziela informacji i pomaga w organizacji niezbędnej pomocy.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach w roku 2025 było zatrudnionych na tym stanowisku 9 osób w wymiarze odpowiadającym 7,5 etatu (1 osoba w wymiarze ½ etatu na umowę zlecenie). Koordynatorzy nie przekraczają ustawowego limitu opieki nad 15 rodzinami

zastępczymi lub rodzinnymi domami dziecka. Doświadczenie pokazuje, że jest to ważna forma pomocy, chętnie przyjmowana przez zainteresowanych. Ze względu na specyfikę zadań ważne jest, aby koordynatorzy nawiązywali długoterminową współpracę z PCPR tak, aby przez dłuższy czas ta sama osoba współpracowała z każdą rodziną. Dzięki temu zawiązuje się wzajemne zaufanie i serdeczna współpraca dająca rodzinom poczucie bezpieczeństwa i możliwość zwracania się z codziennymi sprawami do przydzielonej im konkretnej osoby. Opieka koordynatora obejmuje również wychowanków usamodzielniających się po 18 roku życia - mogą korzystać z poradnictwa i specjalistycznego wsparcia.

Aktualnie koordynacją nie są objęte wszystkie rodziny zastępcze. Bez wsparcia koordynatora pozostają trzy rodziny spokrewnione z uwagi na limit rodzin przypadających na jednego koordynatora w stosunku do ilości rodzin. Koordynatorzy charakteryzują się wysokim poziomem kompetencji zawodowych oraz predyspozycjami osobistymi, które również sukcesywnie podnoszą. Działania takie wspiera pracodawca poprzez umożliwienie uczestnictwa w szkoleniach w godzinach pracy, delegacje, dofinansowania, urlopy szkoleniowe. Oprócz indywidualnych dofinansowań do długoterminowych szkoleń oraz studiów wyższych, PCPR umożliwia (również finansowo) udział w jednodniowych szkoleniach i konferencjach naukowych.

Znacząco na jakość pracy Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej wpłynęła zmiana warunków lokalowych. Aktualnie każda z psychologek dysponuje osobnym gabinetem. Koordynatorzy pracują w dwóch przestronnych pokojach, każdy posiada własne stanowisko pracy dostosowane do wykonywanych obowiązków. Ponadto Zespół dysponuje pomieszczeniem świetlicowym wyposażonym w aneks kuchenny. Pomieszczenie to wykorzystywane jest w dużej mierze na posiedzenia zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dzieci, spotkania rodziców biologicznych z dziećmi oraz narady zespołu. Ponadto z pomieszczenia popołudniami korzysta również Klub Wsparcia prowadzony na zasadzie spotkań świetlicowych. Strukturę wykształcenia i kompetencji koordynatorów przedstawia tabela nr 10.

Tabela 10. Struktura wykształcenia, kwalifikacji, czasu pracy i ilości objętych rodzin przez koordynatorów.

Koordynatorzy w Zespole rodzinnej pieczy zastępczej PCPR		
Wykształcenie	Zatrudnienie	Ilość rodzin
Pedagog – pracownik socjalny	1 etat	14
Pedagog – psychotraumatolog	1 etat	15
Pedagog – trener	1 etat	15
Pedagog	1 etat	15
Pracownik socjalny	1 etat	13
Etnograf	1 etat	14
Pedagog	1 etat	11
Pedagog- psychotraumatolog	Umowa - zlecenie – ½ etatu	7

DEFICYTY DZIECI TRAFIAJĄCYCH DO PIECZY – TRUDNOŚCI OPIEKUNÓW

Większość dzieci trafiających do pieczy zastępczej przejawia szereg zaburzeń i zakłóceń w rozwoju. Nie są to pojedyncze deficyty, tylko kompleksowe zaburzenia – np. niepełnosprawność intelektualna współwystępująca z zaburzeniami potraumatycznymi i zaburzeniami przywiązania, co dodatkowo utrudnia ich diagnozę i terapię. Znaczące dla specjalistycznej pomocy dla dzieci w pieczy zastępczej jest ujęcie w ostatnich rewizjach klasyfikacji DSM (amerykańska) i ICD (europejska) wreszcie tzw. complex PTSD. Jest to o tyle znaczące, że wreszcie zwrócono uwagę na fakt, że traumy wczesnodziecięce i relacyjne rzadko mają pojedynczy charakter, uderzają w bazalną tożsamość człowieka i dlatego wymagają odrębnej jednostki nozologicznej, która obejmie spektrum objawów. Jednakże jest to dopiero krok ku diagnozie, ponieważ ICD rewizja 11 obowiązuje, jednakże nie jest przetłumaczona na język polski i służy jedynie do raportowania przyczyn chorób i zgonów a nie ma jeszcze szerszego zastosowania w diagnozie i leczeniu. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na organizatora pieczy obowiązek gromadzenia informacji dotyczących dziecka mającego trafić do środowiska zastępczego. Realizacja tego obowiązku napotyka na wiele zewnętrznych trudności – np. placówki służby zdrowia zasłaniają się tajemnicą medyczną i nie udostępniają dokumentacji medycznej dziecka, Sąd w prowadzonym postępowaniu opiekuńczym posiada w większości informacje dotyczące rodzica i dysfunkcji w jego funkcjonowaniu, natomiast niewiele informacji związanych bezpośrednio z sytuacją dziecka, ośrodki pomocy społecznej również mają informacje przydatne do realizacji swoich zadań. Powoduje to sytuację, że prawie niemożliwe jest ustalenie potrzeb psychicznych i emocjonalnych dziecka tuż przed umieszczeniem w pieczy. Żadna z jednostek nie przeprowadza też wymaganej ustawowo diagnozy

psychofizycznej dziecka. Brakuje głębokiej i trafnej informacji na temat dotychczasowej sytuacji osobistej i rodzinnej.

Diagnozy sytuacji rodziny sporządzane przez asystentów czy kuratorów dotyczą w znaczącym stopniu sytuacji socjalnej, natomiast nie zawierają szczegółowych informacji o historii rodziny, genogramie, więziach i zaburzeniach emocjonalnych.

W związku z tym diagnoza (tzw. diagnoza psychofizyczna dziecka) jest sporządzana dopiero po umieszczeniu dziecka w pieczy, na podstawie badania psychologicznego, wywiadu z opiekunami oraz rodzicami dziecka, jeśli są dostępni. Diagnoza taka jest jednakże obarczona błędem, ponieważ na wynik badania ma wpływ sytuacja odebrania dziecka ze środowiska rodzinnego, tym samym nie jest możliwe określenie jego wyjściowego stanu psychicznego oraz poziomu rozwoju. Powoduje to, że plan pomocy dziecku sporządzany jest na bieżąco i „na gorąco” dopiero w toku codziennego funkcjonowania i obserwacji opiekuna zastępczego, a nie może być opracowany wcześniej, aby dziecko mogło szybko otrzymać skuteczną pomoc terapeutyczną. Tak jak w poprzednich latach, mimo szeroko zakrojonych akcji informacyjnych i wysokiego poziomu świadomości społecznej, nadal najczęściej występującym zaburzeniem są nasilone deficyty wynikające ze spektrum FAS – zarówno somatyczne (niedobór wagi i wzrostu, wolniejszy rozwój fizyczny, wady serca i inne), jak i psychologiczne (niepełnosprawność intelektualna, zaburzenia emocjonalne, trudności w funkcjonowaniu społecznym).

U starszych dzieci pojawiają zaburzenia potraumatyczne (w tym PTSD complex), które często w przeszłości były źle rozpoznane i leczone (np. skutki przemocy domowej jako ADHD). Zaburzenia te mają postać niepokoju psychoruchowego, nadpobudliwości z deficytem uwagi (u nastolatków przejawiającą się poprzez zachowania opozycyjno-buntownicze), obniżenia sprawności intelektualnej, oznak demoralizacji, depresji młodzieńczej. Często pojawiają się zachowania ryzykowne, nieadekwatne do wieku zachowania seksualne, specyficzne zaburzenia umiejętności szkolnych, autoagresja. Zaburzenia te często były diagnozowane jako zaburzenia zachowania usprawiedliwiające np. przemoc ze strony dorosłych, a nie zostało zauważone że są one skutkiem a nie przyczyną. W związku z tym zamiast fachowej pomocy dzieci były obwiniane – w sytuacjach ekstremalnych nawet za alkoholizm rodziców.

Właściwie wszystkie dzieci przyjęte w ostatnich latach do pieczy prezentują znacząco zaburzone więzi w połączeniu z deficytami zdrowotnymi. Schorzenia somatyczne wynikają zarówno z chorób, jak i z zaniedbań opiekuńczych we wczesnym okresie rozwoju (brak szczepień o czasie, brak adekwatnej opieki medycznej, częste infekcje wynikające np. z występującej

próchnicy lub nieodpowiedniej higieny), wreszcie trwałe uszkodzenia będące skutkiem przemocy. Wiele zaburzeń występuje łącznie.

Dzieci w pieczy zastępczej wymagają szczegółowej diagnozy, zarówno psychologiczno-pedagogicznej jak i medycznej oraz szerokiej opieki specjalistycznej.

POMOC SPECJALISTYCZNA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY PRZEBYWAJĄCEJ W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Ze względu na przejawiane zaburzenia i deficyty, istnieje konieczność specjalistycznej pomocy terapeutycznej blisko miejsca zamieszkania dla dzieci i młodzieży. Pomoc ta jest realizowana w postaci konsultacji psychologicznych, psychiatrycznych, socjoterapii (Klub Młodzieżowy).

Aktualnie w PCPR w Kartuzach pracuje 3 psychologów w łącznym wymiarze 2,5 etatu. Prowadzą terapie indywidualną, ale również diagnozę psychofizyczną oraz diagnozę kandydatów oraz istniejących rodzin zastępczych (zgodnie z wymogami ustawowymi - co 2 lata). Tym samym poprawiła się znacząco dostępność do terapii, natomiast potrzeby w tym zakresie nadal są duże.

Wypracowano dobrą współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kartuzach, dzięki czemu diagnoza pod kątem trudności szkolnych odbywa się szybko i sprawnie, przychylnie rozpatrywane są wnioski o nauczanie indywidualne czy specjalne, jeśli sytuacja tego wymaga.

Nawiązano współpracę z prywatnym gabinetem psychiatry dziecięcego, w związku z czym w sytuacjach pilnych dzieci otrzymują wizytę w ciągu kilku dni do tygodnia. Niestety są to wizyty odpłatne.

Zakres udzielanej pomocy oraz ilość dzieci korzystających pokazuje kolejna tabela nr 11.

Tabela 11. Ilość dzieci pozostających pod stałą opieką specjalistyczną.

Lp.	Specjalista/obszar pomocy	Ilość dzieci
1	Psycholog/psychoterapeuta	40
2	Psychiatra	38
3	Hospitalizacja psychiatryczna	3
4	Neurolog	13
5	Endokrynolog	5
6	Rehabilitacja ruchowa	31
7	Inne	35

KLUB MŁODZIEŻOWY DZIAŁAJĄCY PRZY POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W KARTUZACH

W okresie sprawozdawczym Klub Wsparcia funkcjonował w formule składającej się z dwóch grup wiekowych, obejmujących łącznie 26 uczestników. Mając na uwadze zajęcia edukacyjne w szkołach, spotkania odbywały się w godzinach popołudniowych. Pierwsza – młodsza grupa rozpoczyna zajęcia o godzinie 16.00-17.30, natomiast starsza grupa w godzinach 17.30-19.00.

W oparciu o wcześniejsze doświadczenia, podział na grupy dokonany został na podstawie wieku i indywidualnego poziomu dojrzałości dziecka. Umożliwiło to lepsze dopasowanie metod dydaktycznych, celem realizacji treści w sposób odpowiedni do poziomu rozwojowego uczestników. Od września 2025 r. klub częściowo realizowany jest z funduszy projektowych tj. projektu z Funduszy Europejskich dla Pomorza „Z Pokolenia na Pokolenie”- kompleksowe wsparcie rodzin w powiecie kartuskim. Obecnie klub prowadzi trzech trenerów oraz doradca zawodowy.

Program zajęć klubu wsparcia został wzbogacony o:

- spotkania z ciekawymi osobami,
- wyjazdy o charakterze rekreacyjnym i artystycznym,
- treningi umiejętności społecznych w naturalnym środowisku (np. podczas wyjazdów integracyjnych),
- warsztaty samoświadomości i kompetencji społecznych,
- tematy z zakresu doradztwa zawodowego,
- ćwiczenia mające na celu rozwój podstawowych umiejętności edukacyjno-zawodowych.

W ramach działań integracyjnych młodzież uczestniczyła m.in. w:

1. trzydniowym wyjeździe do Poznania i Gniezna
2. wspólnym czasie w kręgielni;
3. wizycie w kinie oraz restauracji;
4. wyjeździe na mecz do Gdańska - Ergo Arena oraz centrum rozrywki „Majaland”
5. świątecznym spotkaniu mikołajkowym;

Działania Klubu miały na celu wsparcie rozwoju społecznego i emocjonalnego uczestników, integrację grupy, aktywizację czasu wolnego i rozwój wiedzy i umiejętności dotyczących przyszłego zatrudnienia.

Podczas wakacji trenerzy z Klubu pozostają w kontakcie telefonicznym i elektronicznym z uczestnikami, uzupełniają dokumentację Klubu oraz przygotowują harmonogram zajęć na kolejny rok szkolny 2025/2026. W sierpniu 2025 r. zajęcia Klubu odbywały się w ciągu dnia, aby zapewnić atrakcje dzieciom, które nie będą w tym czasie na wyjazdach wakacyjnych.

Klub młodzieżowy to przestrzeń, w której młodzi ludzie rozwijają swoje pasje, zdobywają nowe umiejętności oraz nawiązują wartościowe relacje społeczne.

Ideą Klubu jest wytworzenie pozytywnej więzi pomiędzy uczestnikami a prowadzącymi, zbudowanie wzajemnego zaufania oraz wytworzenie atmosfery zrozumienia i akceptacji. Ma to służyć dobrej współpracy osób usamodzielniających się z pracownikami tutejszego Centrum i zabezpieczyć potrzebę bycia w kontakcie z dorosłą, dojrzałą osobą w sytuacji naturalnego w okresie dojrzewania konfliktu z opiekunami zastępczymi. Ponadto udział w wyjazdach i imprezach masowych (np. mecze) ma na celu podnoszenie kompetencji społecznych.

PROMOCJA RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO

Od kilku lat obserwowany jest znaczący spadek zainteresowania pełnieniem funkcji rodziny zastępczej, co przekłada się na bardzo małą liczbę nowych kandydatów, tym samym brak miejsc i przepełnienie w istniejących rodzinach. W ramach promocji rodzicielstwa zastępczego organizowano kampanie promocyjne w mediach społecznościowych, aktywny jest również fanpage PCPR na bieżąco aktualizowany, co ma na celu pokazywanie codzienności pieczy zastępczej i tym samym wskazywanie na wagę tego obszaru w życiu społecznym.

Wydrukowano plakaty, ulotki i kalendarze, które rozdystrybuowano w jednostkach współpracujących. Zorganizowano dzień otwarty, podczas którego dystrybuowano materiały promocyjne oraz była możliwość rozmów z pracownikami, podczas których przekazywano informacje o procedurze kwalifikacyjnej. Dodatkowo we współpracy z Przedsiębiorstwem Autobusowym GRYF z Żukowa na 5 liniach autobusowych przemieszczały się autobusy z reklamą „Jak zostać rodziną zastępczą” na tyle pojazdów przez okres 6 miesięcy.

Stworzono również film promujący pieczę rodzinną udostępniany w mediach społecznościowych. Na bieżąco apele są zamieszczane na stronie internetowej i w mediach społecznościowych. W kartuskim kinie przed każdym seansem wyświetlany jest plakat informujący o stałym naborze kandydatów. Na ogrodzeniu PCPR na stałe został umieszczony baner z informacjami – jak zostać rodziną zastępczą. Jak co roku zorganizowano spotkanie mikołajkowe połączone z seansem kinowym oraz prezentami dla najmłodszych w Kartuskim Centrum Kultury. Oczywiście ważną

częścią były prezenty od św. Mikołaja zakupione za środki przekazane przez Zarząd Powiatu Kartuskiego oraz pozyskane od sponsorów. Jak co roku staraliśmy się tworzyć przestrzeń do rozmowy, wymiany poglądów oraz towarzyszenia rodzinom zastępczym podczas organizowanych spotkań z kierownictwem oraz pracownikami naszej instytucji w 2025 r. odbyło się tradycyjne tzw. „Śniadanie z Dyrektorem” jest to spotkanie Dyrektora oraz kierownictwa PCPR w Kartuzach z opiekunami zastępczymi zawodowych rodzin oraz prowadzących RDD. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Kartuzach, omówiono kwestie związane z pieczą zastępczą, trudności w pracy, plany działań na nowy rok oraz potrzeby szkoleniowe. Odbył się także tradycyjny dzień rodzicielstwa zastępczego który uświetnił „Artur Barciś Show - ABS” oraz plener dla rodzin zastępczych organizowany przez Zagrodę Alpaka w Chmielnie, gdzie w przyjaznej i mniej oficjalnej atmosferze mogliśmy obcować z naturą oraz spędzić przyjemnie czas. Podopieczni z rodzin zastępczych mieli także okazję do skorzystania z wspólnego wyjazdu do Majalandu w Gdańsku oraz wyjątkowego przeżycia bycia kibicami na meczu Lechii Gdańsk.

DZIECI POCHODZĄCE Z POWIATU KARTUSKIEGO PRZEBYWAJĄCE W PIECZY ZASTĘPCZEJ POZA POWIATEM

W okresie sprawozdawczym 29 dzieci z terenu powiatu kartuskiego przebywało w pieczy zastępczej rodzinnej na terenie innego powiatu oraz 5 dzieci w placówce opiekuńczo - wychowawczej i dziecko w placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

Jednakże, aż 46 dzieci z innych powiatów przebywało w zastępczych formach opieki w powiecie kartuskim, co obrazuje tabela nr 12.

Tabela 12. Liczba dzieci z innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej na terenie powiatu kartuskiego w roku 2025.

Lp.	Miejsce pochodzenia dziecka	Pieczna rodzinna	Pieczna instytucjonalna	Razem
1	Gmina Miasta Gdańska	8	-	8
2	Gmina Miasta Gdyni	3	-	3
3	Gmina Miasta Siemianowice Śląskie	3	-	3
4	Miasto Bydgoszcz	-	1	1
5	Miasto Kraków	1	-	1
6	Miasto Łódź	1	-	1
7	Miasto Słupsk	4	1	5
8	Miasto Sopot	1	-	1
9	Powiat Gdański	3	-	3
10	Powiat Lęborski	1	-	1
11	Powiat Malborski	1	-	1

12	Powiat Ostródzki	1	-	1
13	Powiat Pucki	3	-	3
14	Powiat Sierpecki	2	-	2
15	Powiat Starogardzki	1	-	1
16	Powiat Tczewski	2	4	6
17	Powiat Wejherowski	10	1	11
18	Powiat Zgierski	1	-	
Razem		46	7	53

Powiat prowadzący rodzinne formy opieki lub placówki opiekuńczo-wychowawcze przyjmujący dziecko z innego powiatu zawiera porozumienie w sprawie jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie. Dochód z porozumień pomiędzy ww. powiatami w roku 2025 wyniósł **2.120.206,31 zł**, co obrazuje tabela nr 13.

Tabela 13. Dochody z porozumień pomiędzy powiatami w roku 2025.

Lp.	Miejsce pochodzenia dziecka	Pieczna rodzinna kwota zwrotu	Pieczna instytucjonalna kwota zwrotu	Razem
1	Gmina Miasta Gdańska	115 445,65 zł		115 445,65 zł
2	Gmina Miasta Gdyni	87 154,52 zł		87 154,52 zł
3	Gmina Miasta Siemianowice Śląskie	175 848,78 zł		175 848,78 zł
4	Miasto Bydgoszcz		90 856,20 zł	90 856,20 zł
5	Miasto Kraków	25 936,22 zł		25 936,22 zł
6	Miasto Siedlce	4 654,45 zł		4 654,45 zł
7	Miasto Słupsk	64 104,52 zł	95 270,80 zł	159 375,32 zł
8	Miasto Sopot	44 291,70 zł		44 291,70 zł
9	Powiat Gdański	52 451,54 zł		52 451,54 zł
10	Powiat Łębski	47 454,85 zł		47 454,85 zł
11	Powiat Malborski	20 127,66 zł		20 127,66 zł
12	Powiat Ostródzki	13 222,98 zł		13 222,98 zł
13	Powiat Pucki	121 220,34 zł		121 220,34 zł
14	Powiat Sierpecki	42 115,58 zł		42 115,58 zł
15	Powiat Starogard Gdański	23 923,12 zł		23 923,12 zł
16	Powiat Tczewski	39 260,91 zł	364 043,20 zł	403 304,11 zł
17	Powiat Wejherowski	567 508,87 zł	95 270,80 zł	662 779,67 zł
18	Powiat Zgierski	30 043,62 zł		30 043,62 zł
Razem		1 474 765,31 zł	645 441,00 zł	2 120 206,31 zł

Od stycznia 2012 roku zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

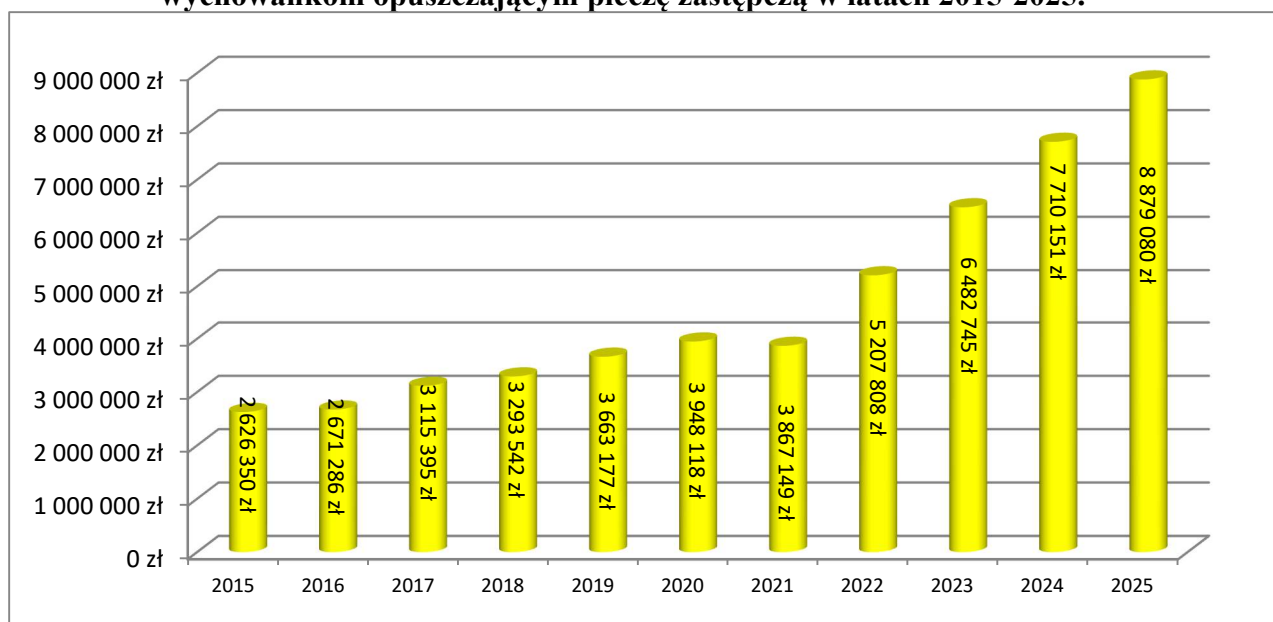
Uzyskane dochody od gmin przedstawia tabela nr 14.

Tabela 14. Dochody uzyskane z tytułu odpłatności gmin za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej w 2025 r.

Lp.	Nazwa gminy	Liczba dzieci	Kwota zwrotu	Rodzaj pieczy
1	Chmielno	10	108 892,97 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
2	Kartuzy	91	1 582 880,13 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
3	Przodkowo	16	172 809,66 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
4	Sierakowice	51	683 054,61 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
5	Somonino	27	799 964,66 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
6	Stężycza	10	148 549,87 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
7	Sulęczyno	6	57 276,19 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
8	Żukowo	68	1 315 088,59 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
Razem:			4 868 516,68 zł	

W roku sprawozdawczym obserwujemy duży wzrost wydatków na pieczę zastępczą, sytuacja taka była spowodowana znacznym zwiększeniem ilości dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (łącznie 69 dzieci). Wielkość udzielonej pomocy obrazuje wykres nr 5.

Wykres 5. Wielkość udzielonej pomocy rodzinom zastępczym i usamodzielnianym wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą w latach 2015-2025.

Zakres udzielonej pomocy w ramach pieczy zastępczej przedstawia tabela nr 15.

Tabela 15. Struktura wypłaconych świadczeń na utrzymanie dziecka w rodzinnej pieczy i usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej w roku 2025.

Lp.	Forma pomocy	Liczba osób korzystających	Kwota wypłaconych świadczeń
1	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w tym dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	130 rodzin 281 dzieci	4 019 426,39 zł
2	Świadczenie jednorazowe na pokrycie kosztów przyjmowanego dziecka	24 rodziny 40 dzieci	51 788,90 zł
3	Świadczenie jednorazowe lub okresowe z tytułu zdarzenia losowego	11 rodzin 21 dzieci	31 372,35 zł
4	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	19 rodzin	285 415,12 zł
5	Świadczenie na remont	9 rodzin	32 400,00 zł
6	Środki finansowe na pokrycie niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	7 rodzin	11 200,00 zł
7	Świadczenie na utrzymanie dzieci w rodzinach pomocowych	3 dzieci	2 055,28 zł
8	Pomoc na usamodzielnienie*	13	94 929,00 zł
9	Pomoc na zagospodarowanie*	13	29 536,00 zł
10	Pomoc na kontynuowanie nauki*	27	178 933,84 zł
11	Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych*	0	0,00 zł
12	Wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka	27	1 877 731,85 zł
13	Wynagrodzenie osoby do pomocy przy sprawowaniu	43	1 918 618,54 zł

	opieki i pracach gospodarskich		
14	Wynagrodzenie rodzin pomocowych	2	1 818,95 zł
15	Szkolenia rodzin zastępczych	218	78 845,00 zł
16	Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	10 rodzin 22 dzieci	11 850,00 zł
17	Zorganizowanie kolonii dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na czas wypoczynku ich opiekunów.	45 dzieci	282 465,00 zł
Razem			8 879 080,62 zł
18	Finansowanie pobytu dzieci – obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej	2 dzieci	60 003,00 zł
RAZEM			8 939 083,62 zł

*Wsparcie to obejmuje wychowanków pieczy rodzinnej i instytucjonalnej

Tabela 16. Wielkość przyznanej dotacji dla placówek opiekuńczo-wychowawczych w roku 2025 (stan na 31.12.2025 r.).

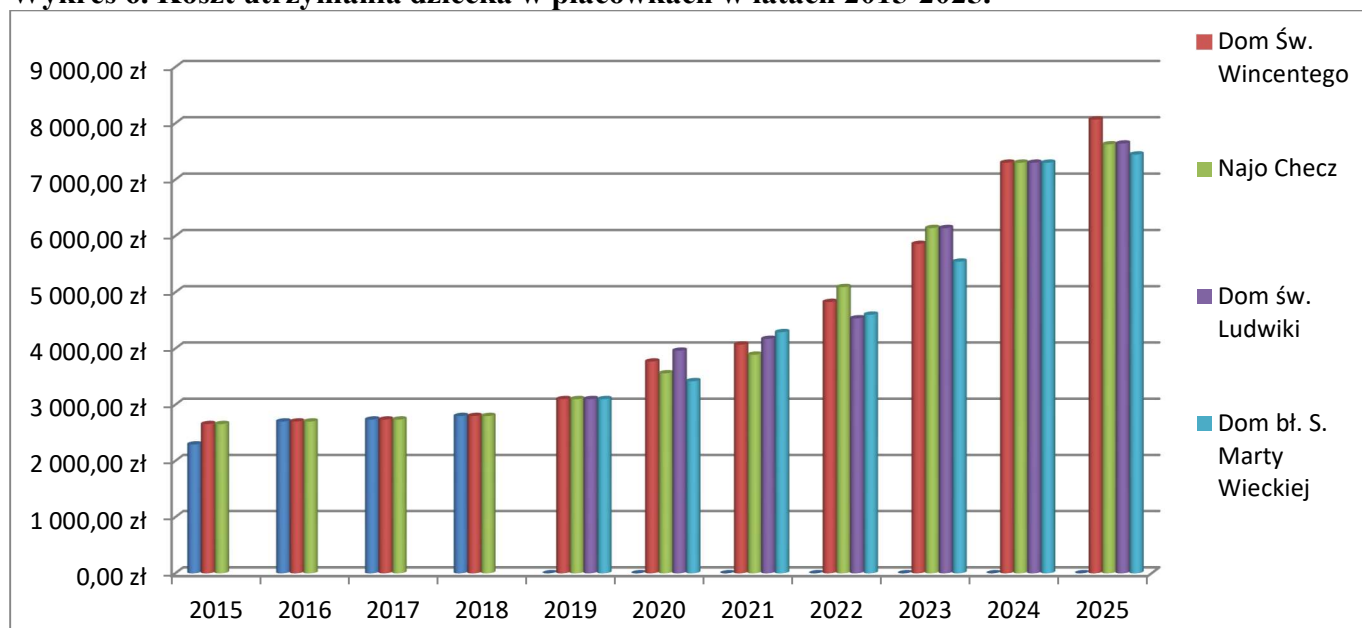
Lp.	Forma pomocy	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Łączna kwota dotacji
1.	Placówka łącząca zadania placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego „Dom św. Wincentego” w Kartuzach	14	14	1 333 791,20 zł
2.	Placówka socjalizacyjna „Najo Checz” w Kartuzach	14	13	1 285 712,94 zł
3.	Placówka socjalizacyjna „Dom św. Ludwiki” w Kartuzach	14	14	1 276 443,52 zł
4.	Placówka socjalizacyjna „Dom bł. s. Marty Wieckiej” w Kartuzach	14	14	1 308 206,43 zł
RAZEM		56	55	5 204 154,09 zł

Wydatki na utrzymanie dziecka w placówce systematycznie wzrastają mimo, że koszt utrzymania wychowanka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a’Paulo w Kartuzach w roku 2025 obrazuje tabela nr 17 i wykres nr 6.

Tabela 17. Koszt utrzymania wychowanka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2019-2025 (w zł).

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Placówka łącząca zadania placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego „Dom św. Wincentego” w Kartuzach (12 miejsc socjalizacyjnych + 2 miejsca interwencyjne).	3 100	3 768	4 070	4828	5 858	7 300	8 067,08
2	Placówka Socjalizacyjna „Najo Checz” w Kartuzach.	3 100	3 559	3 890	5092	6 141	7 300	7 625,62
3	Placówka Socjalizacyjna „Dom św. Ludwiki” w Kartuzach	3 100	3 961	4 172	4537	6 140	7 300	7 641,08
4	Placówka Socjalizacyjna „Dom bł. s. Marty Wieckiej” w Kartuzach	3 100	3419	4 291	4602	5 544	7 300	7 445,02

Wykres 6. Koszt utrzymania dziecka w placówkach w latach 2015-2025.

We wszystkich sprawach dotyczących pobytu dzieci w pieczy zastępczej zbadano sytuację bytową osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy i wydano stosowne decyzje. W 2025 roku wydano łącznie 565 decyzji. Z tytułu odpłatności rodziców biologicznych uzyskano kwotę 18.430,17 zł.

Tabela 18. Liczba wydanych decyzji dotyczących opłat rodziców za pobyt dziecka w pieczy w 2025 roku.

	ws. odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	ws. ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	ws. umorzenia należności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	ws. zmiany decyzji w zakresie wysokości kwoty opłaty	ws. umorzenia postępowania dot. ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej
Liczba wydanych decyzji	361	2	1	1	200

Do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy również przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka czy młodzieżowe ośrodki wychowawcze. Zgodnie z obowiązującymi przepisami dla każdego dziecka wychodzącego z systemu pomocy został opracowany indywidualny program usamodzielnienia oraz system wsparcia, co obrazuje tabela nr 19.

Tabela 19. Pomoc usamodzielnianym wychowankom w roku 2025.

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba osób	Kwota
1	kontynuacja nauki	27	178 933,84 zł
2	pomoc na usamodzielnienie	13	94 929,00 zł
3	pomoc na zagospodarowanie	13	29 536,00 zł
4	mieszkanie treningowe	1	3 214,65 zł
5	dofinansowanie do wynajmu mieszkania	0	0,00 zł
6	pomoc psychologiczna	-	-
7	pomoc prawna	-	-
8	pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	-	-
Razem			306 613,49 zł

III. Poradnictwo specjalistyczne w 2025 roku.

Poradnictwo jest niepieniężną formą pomocy dla osób i rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych bez względu na posiadany dochód. Oferowane wsparcie jest dostosowane do rodzaju problemu oraz sytuacji klienta. Poradnictwo specjalistyczne w roku 2025 prowadzone było w następujących formach:

- 1) edukacja w zakresie prawidłowego sprawowania opieki rodzicielskiej,
- 2) prowadzenie rozmów zmierzających do zmniejszenia skutków wyuczonej bezradności,
- 3) mediacje między małżonkami będącymi w konflikcie oraz rodzicami i dziećmi,
- 4) udział w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych i grupach roboczych,
- 5) udzielenie schronienia osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, o charakterze nagłym i zagrażającym ich zdrowiu i życiu tj. osoby doświadczającym przemocy w rodzinie (w tym kobiety w ciąży i matki z małoletnimi dziećmi, także ojcowie z małoletnimi dziećmi i inne osobom, sprawujące opiekę nad dziećmi),
- 6) udzielanie doraźnej, kompleksowej pomocy osobom poszkodowanym w tak zwanych sytuacjach kryzysowych o charakterze nagłym, losowym, wynikającym z dysfunkcji

- życia rodzinnego w celu: łagodzenia szkód wynikających z sytuacji kryzysu, przeciwdziałaniu przechodzenia sytuacji kryzysowej w stan chroniczny,
- 7) motywowanie osób dotkniętych przemocą do podejmowania działań zmierzających do jej zapobiegania,
  - 8) zachęcanie, nakłanianie i motywowanie do podejmowania leczenia,
  - 9) motywowanie do zwiększenia aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia,
  - 10) edukacja współmałżonka w zakresie zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu i innych używek oraz przemocy w rodzinie,
  - 11) konsultacje i poradnictwo psychologiczne,
  - 12) współpraca z wolontariuszami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami współpracującymi z dzieckiem i rodziną,
  - 13) uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów,
  - 14) udzielanie informacji z zakresu przysługujących praw i uprawnień osób niepełnosprawnych, ofiar przemocy,
  - 15) poradnictwo w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, nabywanie i doskonalenie umiejętności, edukacja w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich,
  - 16) pomoc w redagowaniu pism i wniosków do instytucji zewnętrznych (sądów, urzędów),
  - 17) poradnictwo prawne.

DZIAŁALNOŚĆ CENTRUM INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W KARTUZACH

Od 2002 roku Powiat Kartuski prowadzi Centrum Interwencji Kryzysowej funkcjonujące w strukturze organizacyjnej PCPR w Kartuzach. Wszechstronność prowadzonych działań w obszarze interwencji kryzysowej wymaga zatrudnienia kadry merytorycznie przygotowanej do realizacji określonych działań. W roku 2025 z pomocy CIK skorzystało 1024 osób, udzielono 2515 konsultacji.

Tabela 20. Struktura pomocy udzielonej w ramach Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach w 2025 r.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Łącznie</i>	<i>Porady</i>	<i>Psycholog</i>	<i>Pedagog, psychoterapeuta</i>
Przemoc – osoby doznające przemocy domowej OGÓLEM:	292	292	236	56
<u>W tym kobiety ogółem:</u>	255	255	208	47
w tym starsze	10	10	7	3
w tym niepełnosprawne	14	14	9	5
<u>W tym mężczyźni ogółem:</u>	11	11	9	2
w tym starsi	-	-	-	-
w tym niepełnosprawni	2	2	1	1
<u>W tym dzieci ogółem:</u>	26	26	19	7
w tym dziewczynki:	13	13	11	2
w tym chłopcy	12	12	7	5
w tym niepełnosprawni:	1	1	1	-
Uzależnienie od alkoholu oraz od środków psychoaktywnych	56	56	11	45
Uzależnienia behawioralne	28	28	13	15
W tym dorośli	17	17	7	10
W tym dzieci	11	11	6	5
Molestowanie, gwałt	13	13	12	1
Niepełnosprawność i choroby psychiczne	28	28	23	5
Strata Bliskiej osoby	30	30	26	4
Nieszczęśliwy wypadek, np. komunikacyjny	2	2	2	-
Bezdomność i problemy socjalno-bytowe	5	5	4	1
Problemy rodzinne (bezzadność, konflikty małżeństwo, problemy wychowawcze, problemy osobiste)	500	500	486	14
<u>próby samobójcze, myśli samobójcze ogółem:</u>	57	57	49	8
w tym dorośli:	28	28	28	-
w tym dzieci:	29	29	21	8
Depresja	96	96	90	6

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Łącznie</i>	<i>Porady</i>	<i>Psycholog</i>	<i>Pedagog, psychoterapeuta</i>
Interwencje w miejscu zamieszkania	2	2	2	-
Sesje rodzinne, mediacje	15 spotkań		-	-
Grupa terapeutyczna dla osób doznających przemocy domowej	Odbyły się 2 edycje: zgłoszonych 42 osób, ukończyło 17 osób.			
Grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	12 spotkań – 30 osób.	-	-	-
Udział w przesłuchaniach, rozprawach sądowych	12	-	6	6
Organizowanie zespołów kryzysowych na rzecz poprawy sytuacji w rodzinie i osób przebywających w schronieniu	6	-	-	-
Organizowanie zespołów kryzysowych w związku z popełnieniem próby samobójczej przez małoletnie dziecko w tym udział na terenie powiatu kartuskiego – zgodnie z powiatową procedurą.	8	-	-	-
Udział w zespołach interdyscyplinarnych i grupach diagnostyczno - pomocowych na terenie powiatu kartuskiego.	186	-	-	-
Bezpłatne porady prawne	44	44	-	-
Ofiary cyberprzemocy	2	2	2	-
W tym dorośli:	1	1	1	-
W tym dzieci:	1	1	1	-
Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc „Można Inaczej”	Przystąpiło do programu 31 osób, ukończyło 17 osób.			
Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc	Przystąpiło do programu 18 osób, ukończyło 12 osób.			
Osoby wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową <u>ogółem</u>:	123	123	120	3
W tym mężczyźni:	115	115	112	3
W tym kobiety:	8	8	8	-
Punkt wsparcia rodzicielskiego	27	27	27	-
Schronienie przy CIK	7 osób (3 osoby dorosłe = + 4 dzieci)			
Warsztaty „Szkoła dla Rodziców jak rozmawiać z nastolatkiem”.	I edycja: zgłoszonych 26 os. zakwalifikowanych 12 os., ukończyło 10 os.			
Warsztaty „Szkoła dla Rodziców”.	Odbyły się 2 edycje: zgłoszone 64 os., zakwalifikowano 37 os., ukończyło 27 os.			
Program „Lekcja Enter”.	11 osób, 35 spotkań			
Osoby wykonujące postanowienia Sądu psychoedukacja	11 osób, 48 spotkań			

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Łącznie</i>	<i>Porady</i>	<i>Psycholog</i>	<i>Pedagog, psychoterapeuta</i>
Grupa wsparcia dla mężczyzn	Odbyły się 2 edycje: zgłoszonych 31 osób, ukończyło 21 osób.			
Warsztaty TZA – trening zastępowania agresji.	Zgłoszonych 8 osób, w trakcie realizacji.			

W roku 2025 do CIK zgłosiło się 155 osób zgłaszających przemoc po raz pierwszy, w tym 129 kobiet, 21 dzieci oraz 5 mężczyzn. Te liczby wskazują na konieczność podejmowania działań w zakresie interdyscyplinarnego wsparcia dla ofiar przemocy, ale przede wszystkim na szeroką edukację społeczeństwa w zakresie konsekwencji stosowania przemocy w różnej postaci.

PUNKT KONSULTACYJNY DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

W ramach działań realizowanych przez Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach przy współpracy z wszystkimi gminami powiatu kartuskiego w roku 2025 kontynuowano działalność punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Tabela 21. Osoby korzystające z punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych w roku 2025.

Lp.	Miejscowość	Dzieci od 14 do 17 lat	Osoby dorosłe od 18 lat do 60 lat w tym osoby współuzależnione	RAZEM
1	Kartuzy	7	12	19
2	Żukowo	2	0	2
3	Sulęczyno	2	0	2
4	Przodkowo	0	3	3
5	Stężyca	1	0	1
6	Somonino	0	2	2
7	Sierakowice	6	10	16
8	Chmielno	1	0	1
Razem		19	27	46

W 2025 roku odbyło się 168 konsultacji i spotkań terapeutycznych. Z działalności punktu konsultacyjnego skorzystało łącznie 46 osób (w tym 27 osób dorosłych i 19 osób nieletnich).

W ramach działalności punktu odbyły się również:

- spotkania terapeutyczne, konsultacje i realizacje programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób używających substancji psychoaktywnych i ich rodzin,
- **25 sesji rodzinnych dla 10 rodzin** (łącznie 11 osób dorosłych, 10 osób nieletnich).
- **35 spotkań** dla rodzin w ramach programu pn. „**Lekcja Enter**” skierowanego do rodziców i opiekunów realizowanego w formie sesji rodzinnych. Celem programu jest wzmocnienie kompetencji i umiejętności wychowawczych w zakresie utrzymania higieny cyfrowej dzieci i młodzieży,
- **2 osoby dorosłe** zostały umieszczone w stacjonarnych ośrodkach terapii uzależnień a ich rodziny zostały objęte dalszym wsparciem CIK,
- **2 osoby** zgłosiły się do udziału w konsultacjach wspierających (readaptacja) po ukończonym leczeniu stacjonarnym,
- **2 osoby** zgłosiły się w kryzysie suicydalnym oraz jeden rodzic dziecka. Osoby te zostały objęte wsparciem i docelowo przekierowane do specjalistów, m.in. do psychiatry, suicydologa/psychotraumatologa i do seksuologa).

Tabela 22. Konsultacje, warsztaty i spotkania terapeutyczne dla osób korzystających z punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i ich rodzin w 2025 r.

Lp.	Miejscowość (gmina)	Dzieci od 14 do 17 lat Porady	Osoby dorosłe od 18 lat do 60 lat Porady	RAZEM
1	Kartuzy	24	59	83
2	Żukowo	10	0	10
3	Sulęczyno	10	0	10
4	Przodkowo	0	5	5
5	Stężycza	3	0	3
6	Somonino	0	4	4
7	Sierakowice	32	20	52
8	Chmielno	1	0	1
Razem		80	88	168

W okresie sprawozdawczym w ramach Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od

Środków Psychoaktywnych i ich Rodzin nasuwają się następujące wnioski:

W codziennych zgłoszeniach rodzin, problem współzależnienia i uzależnienia pozostaje nadal jednym z najczęstszych motywów kontaktów. Interwencje dotychczas koncentrowały się głównie na ustalaniu krótkoterminowych planów pomocowych w ramach sesji rodzinnych i indywidualnych.

Alkohol, nikotyna i marihuana – są najczęściej używanymi substancjami u młodzieży, a średni wiek pierwszego kontaktu z marihuaną szacowany jest na 13–14 lat.

W badaniach ESPAD 2024 Polska odnotowuje wyższe wskaźniki użycia nowych substancji psychoaktywnych (NPS) niż średnia europejska, co wskazuje na zwiększone ryzyko eksperymentowania w młodszych grupach wiekowych.

- **Marihuana** pozostaje najczęściej używanym narkotykiem wśród młodych ludzi w Polsce po alkoholu i nikotynie.

- **Nowe substancje psychoaktywne (tzw. dopalacze)** oraz mefedron i jego pochodne budzą coraz większe obawy w kontekście używania w grupach bardzo młodych (także już w wieku 13–14 lat).

- **Alkohol pozostaje najpowszechniejszą substancją**, zażywaną częściej niż większość nielegalnych narkotyków, a jego spożycie u młodzieży jest często bagatelizowane lub „normalizowane” społecznie.

Słabe i nieprawidłowe relacje z rodzicami są jednym z czynników ryzyka używania substancji psychoaktywnych przez młodzież. To zjawisko jest często powiązane z innymi trudnościami psychospołecznymi, takimi jak depresja, niskie wsparcie społeczne czy konflikty rodzinne.

Współczesne wyzwania wskazują również na **rosnące szkodliwe używanie mediów ekranowych** u dorosłych i młodzieży, często powiązane z objawami depresyjnymi i innymi problemami zdrowia psychicznego.

W skali ogólnopolskiej oraz lokalnej obserwuje się **wzrost liczby osób zgłaszających się z diagnozą depresji** do placówek oferujących nieodpłatne wsparcie psychologiczne.

Ważne jest zapewnienie **dostępności specjalistów** – tak by osoby z problemami uzależnień, w kryzysie suicydalnym oraz ich rodziny mogły łatwiej korzystać z kwalifikowanej pomocy.

Przekazane w roku 2025 kwoty przez gminy powiatu kartuskiego w łącznej kwocie **23 800,00 zł.** zostały wykorzystane zgodnie z podpisanymi porozumieniami.

Całkowity koszt zatrudnienia psychoterapeuty dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i ich rodzin w Punkcie Konsultacyjnym przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach za rok 2025 wynosił **42 840,00 zł.** Ze środków Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach przeznaczono kwotę **19 040,00 zł.**

Tabela 23. Wysokość udziału finansowego samorządów powiatu kartuskiego w działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych w roku 2025.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Chmielno	2 100,00 zł
2	Przodkowo	2 100,00 zł
3	Sierakowice	3 900,00 zł
4	Kartuzy	4 800,00 zł
5	Somonino	2 000,00 zł
6	Sulęczyno	1 400,00 zł
7	Stężycza	2 400,00 zł
8	Żukowo	5 100,00 zł
9	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach	19 040,00 zł
Razem		42 840,00 zł

PUNKT KONSULTACYJNY DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH BEHAWIORALNIE

Przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach działa punkt konsultacyjny udzielający pomocy w zakresie uzależnień behawioralnych. Łącznie odbyło się 225 sesji i spotkań z klientami. Na konsultację zgłosiło się 75 osób.

Tabela 24. Problemy zgłaszane w punkcie konsultacyjnym – uzależnienia behawioralne.

Lp.	Problem	Dzieci	Osoby dorosłe
1	Uzależnienia behawioralne (nadużywanie komputera i telefonu komórkowego, zaburzenia odżywiania).	1	7
2	Samookaleczanie (w tym ryzyko uzależnienia od komputera i telefonu komórkowego).	1	4
3	Problemy wychowawcze.	0	16
4	Szkodliwe używanie, uzależnienia od substancji psychoaktywnych.	0	6
5	Eksperymentowanie.	1	7
6	Współuzależnienie.	2	15
7	Bezradność wobec sytuacji życiowej (śmierć w rodzinie) w tym ryzyko uzależnienia od komputera i telefonu komórkowego.	1	20

8	Przemoc rówieśnicza.	2	0
9	Ofiary cyberprzemocy.	1	0
		9	75

Ponadto w ramach punktu konsultacyjnego dodatkowo pozostali specjaliści CIK udzielali wsparcia 20 osobom uzależnionym behawioralnie tj. 10 dzieciom i 10 osobom dorosłym.

Całkowity koszt zatrudnienia specjalisty w Punkcie Konsultacyjnym udzielającym pomocy osobom uzależnionym behawioralnie przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach za rok 2025 wynosił 43.200,00 zł i został sfinansowany ze środków budżetu Powiatu Kartuskiego (Wydział Edukacji, Kultury i Promocji Starostwa Powiatowego w Kartuzach).

PROGRAM KOREKCYJNO EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC „MOŻNA INACZEJ” w 2025 roku

Uczestnicy programu: osoby, które przystąpiły do programu: 31 osób

Program ukończyło: 17 osób

- 1) Skierowane przez Sąd Karny – **5 osób;**
- 2) Skierowane przez Zespoły Interdyscyplinarne/grupy diagnostyczno-pomocowe osoby zmotywowane – **13 osób;**
- 3) Zawiadomienie Starosty o skierowaniu na podstawie art. 9b, ust. 11, pkt. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – **8 osób**
- 4) Skierowane przez GOPS - **3 osoby;**
- 5) Zgłoszenie dobrowolne – **2 osoby**

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1164) - **wydano 35 zaświadczeń, w tym 17 o ukończeniu programu.**

Poniesione wydatki pokryte z dotacji: 31 000,00 zł.

PROGRAM PSYCHOLOGICZNO-TERAPEUTYCZNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ w 2025 roku

Uczestnicy programu: osoby, które przystąpiły do programu: 18 osób

Program ukończyło: 12 osób

- 1) Absolwenci programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc z poprzednich lat – **6 osób**;
- 2) Osoby skierowane przez zespoły interdyscyplinarne grupy diagnostyczno-pomocowe osoby zmotywowane – **7 osób**;
- 3) Zawiadomienie Starosty o skierowaniu na podstawie art. 9b, ust. 11, pkt. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – **1 osoba**;
- 4) Skierowane przez GOPS – **1 osoba**;
- 5) Osoby zgłaszające się dobrowolnie – **2 osoby**;
- 6) Osoby skierowane przez Kuratorów – **1 osoba**.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz.U. z 2023 r., poz. 1164) - **wydano 23 zaświadczenia, w tym 12 o ukończeniu programu.**

Poniesione wydatki pokryte z dotacji: 17 999,99 zł.

ZAJĘCIA WARSZTATOWE „SZKOŁA DLA RODZICÓW”

W roku 2025 odbyły się dwie edycje zajęć „Szkoła dla Rodziców”. Do programu zostało zgłoszonych łącznie **64** osoby. W wyniku spotkań diagnozująco-motywujących na warsztaty zakwalifikowały się **37** osób. Zajęcia ukończyło **27** osób.

Cykl zajęć obejmuje 10 spotkań, trwających po 3 godziny, poprzedzony indywidualną konsultacją psychologiczną o charakterze diagnozującym.

Rodzice mieli możliwość:

- lepszego poznania siebie, swoich zachowań, a także oczekiwań i potrzeb swoich dzieci;
- uświadomienia sobie roli „granic” w życiu własnym, a przede wszystkim życiu dziecka;

- opanowania umiejętności bardziej trafnego rozpoznania i nazywania stanów emocjonalnych;
- nauczenia się radzenia z własnymi negatywnymi emocjami i uczuciami innych;
- poznania skutecznych sposobów motywowania dziecka do działania, do nauki;
- nauczenia się konstruktywnego rozwiązywania konfliktów występujących na relacji dziecko - rodzic;
- właściwego stosowania pochwały, która nie wprawia w zakłopotanie lecz mobilizuje oraz właściwego stosowania kary, która nie rani a przyczynia się do zmiany w zachowaniu dziecka.

ZAJĘCIA WARSZTATOWE „SZKOŁA DLA RODZICÓW - JAK ROZMAWIAĆ Z NASTOLATKIEM”

Do programu zostało zgłoszonych 26 osób. W wyniku spotkań diagnozująco-motywujących na warsztaty zakwalifikowało się 12 osób. Warsztaty ukończyło 10 osób.

Warsztaty „Szkoła dla Rodziców” są programem profilaktyki uniwersalnej ukierunkowany na przeciwdziałanie zachowaniom problemowym młodzieży dorastającej oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców. Warsztaty obejmowały tematykę wieku dorastania: młodzieńczy bunt; pragnienie akceptacji; potrzeba decydowania o sobie; przedwczesne zainteresowanie seksem; zachowania ryzykowne – narkotyki, alkohol, nikotyna; niebezpieczeństwa mediów. Poruszane, tematy, moduły to: potrzeby rozwojowe wieku dorastania; zachowania dysfunkcyjne jako przejaw nieefektywnej realizacji potrzeb; charakterystyka okresu dojrzewania; zmienność nastrojów – jak pomóc nastolatкови radzić sobie z uczuciami; zasady, normy, granice, co chroni przed zachowaniami ryzykownymi. Umiejętność wprowadzania i egzekwowania norm; potrzeba autonomii a zachęcanie do współpracy; rezygnacja z kontroli na rzecz odpowiedzialności i samodyscypliny; ponoszenie konsekwencji zamiast tradycyjnego karania; wspólne rozwiązywanie problemów; jak rozmawiać na tzw. trudne tematy (seks, używki, reklamy, media).

Program obejmuje 30 godzin dydaktycznych (cykl dziesięciu spotkań po 3 godziny); poprzedzonych indywidualnymi konsultacjami. Warsztaty mają pomóc rodzicom w zrozumieniu nastolatka oraz w radzeniu z problemami wychowawczymi okresu dojrzewania.

GRUPA TERAPEUTYCZNA DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE

W roku 2025 r. kontynuowano ofertę dla osób doznających przemocy domowej tj. grupę terapeutyczną, którą przeprowadzono w 12 cotygodniowych spotkaniach. Celem projektu była pomoc psychologiczna ukierunkowana na zwiększenie sprawczości osób objętych wsparciem a w konsekwencji zatrzymanie przemocy domowej. Celami szczegółowymi projektu były psychoedukacja na temat uwarunkowań oraz predyspozycji w relacjach przemocowych, zapoznanie z mechanizmami wyuczonej bezradności, rozpoznanie mechanizmów aktywujących łańcuch przemocy oraz nabywanie umiejętności związanych z pozyskaniem umiejętności wyzwalających z relacji przemocowych. Uczestniczki projektu nabyły umiejętności korzystania z zasobów własnych, jak też z zasobów zewnętrznych w radzeniu sobie w niesymetrycznych relacjach. **W roku 2025 r. projekt realizowany był w 2 edycjach, do której zostało zgłoszone 42 osoby, ukończyło 17 osób.**

GRUPA WSPARCIA DLA MĘŻCZYŹN

W 2025 r. realizowano projekt pilotażowy grupy wsparcia dla mężczyzn. Podstawowym celem Grupy dla Mężczyzn jest stworzenie uczestnikom warunków, w których mogą oni poczuć wsparcie i przynależność. Grupa motywuje do wymiany doświadczeń poznawczych i emocjonalnych, strategii radzenia sobie oraz dzielenia się informacjami zwrotnymi. Dzięki temu uczestnicy mogą zdobywać nowe doświadczenia i konstruktywne wzorce reagowania, odkrywając lepsze rozumienie siebie i świata. Wzajemne relacje mają rozwijać się w atmosferze bezpieczeństwa i szacunku. Kolejnym celem grupy jest utrwalenie i wzmocnienie zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno-terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową, co odnosi się do treści i celów Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 tj.: Obszar III „Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową”; 3.5. „Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno-terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową”. Grupa ma charakter zamknięty. Jeden cykl warsztatów obejmuje 10 spotkań, z częstotliwością jednego spotkania w tygodniu. W kolejnej edycji warsztaty rozciągną się do 12 spotkań. **W pierwszej edycji zostało zgłoszonych 31 osób (w tym 7 uczestników programów PKE i PPT), ukończyło 21 osób, w tym 2 osoby programów PKE i PPT.**

PROGRAM PILOTAŻOWY TRENINGU ZASTĘPOWANIA AGRESJI (ART – AGGRESSION REPLACEMENT TRAINING)

W roku 2025 Centrum Interwencji Kryzysowej zwiększyło ofertę wsparcia specjalistycznego w formie grupowej dla dzieci i młodzieży w wieku od 12 lat do 17 lat poprzez zajęcia grupowe tj.: Trening Zastępowania Agresji ma na celu naukę alternatywnych, prospołecznych zachowań w miejsce agresywnych, a także rozwijanie umiejętności społecznych. Uczestnicy treningu uczą się kontrolować złość, rozwiązywać konflikty oraz lepiej rozumieć siebie i innych. Skierowany głównie do osób wykazujących trudności w obszarach zachowania i regulacji emocji. Program zakłada 32 godziny przez okres 10 tygodni (2 razy w tygodniu).

Cele programu :

Cele główne:

1. Zmniejszenie częstotliwości zachowań agresywnych.
2. Zwiększenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.
3. Rozwijanie empatii i rozumienia konsekwencji własnych działań.
4. Budowanie pozytywnych relacji interpersonalnych.

Cele szczegółowe:

1. Wzrost umiejętności komunikacyjnych i współpracy.
2. Nabycie technik kontroli impulsów i złości.
3. Poprawa umiejętności podejmowania decyzji moralnych.
4. Zwiększenie poczucia sprawczości i odpowiedzialności.

Do zajęć zgłoszonych zostało 8 osób i wszystkie zakwalifikowały się do udziału w zajęciach.

Edycja kontynuowana w roku 2026.

DOM SAMOTNEJ MATKI

W dniu 22 listopada 2022 r. Powiat Kartuski ogłosił otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji tego zadania w roku 2023 z możliwością przedłużenia do 2027 roku. W wyniku konkursu w dniu 29 grudnia 2022 r. podpisano umowę z Caritas Archidiecezji Gdańskiej z siedzibą w Sopocie na realizację zadania publicznego pt. „Prowadzenie Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w 2023 r.” w Domu Samotnej Matki w Gdańsku-Matemblewie. Ponadto w dniu 9 grudnia 2024 r. podpisano aneks do umowy umożliwiający zabezpieczenie potrzeb mieszkańców powiatu w tym zakresie na rok 2025. W roku 2025 w ramach zawartej umowy przebywały łącznie 2 kobiety wraz z trójką dzieci. Koszty pobytu za rok 2025 to 29 160 zł, który

został refinansowany przez gminy Kartuzy i Somonino.

SCHRONIENIE CENTRUM INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W KARTUZACH

Z dniem 1 lipca 2020 r. przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach utworzono schronienie, które jest przeznaczone dla 6 osób – mieszkańców z terenu powiatu kartuskiego. Wsparcie w schronieniu mogą otrzymać osoby znajdujące się w sytuacjach kryzysowych, o charakterze nagłym i zagrażającym ich zdrowiu i życiu tj. osoby doświadczające przemocy w rodzinie (w tym kobiety w ciąży i matki z małoletnimi dziećmi, także ojcowie z małoletnimi dziećmi i inne osoby, sprawujące opiekę nad dziećmi).

Celem funkcjonowania schronienia jest:

- 1) udzielenie krótkotrwałego schronienia od 1 do 2 dni, w uzasadnionych przypadkach do 3 miesięcy,
- 2) zapobieganie przechodzenia reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej,
- 3) usamodzielnienie mieszkańców, readaptacja i powrót do środowiska.

Wsparcie świadczone w schronieniu, w przypadku udzielenia miejsca do 3 miesięcy, obejmuje przede wszystkim:

- 1) pracę socjalną, o której mowa w art. 6 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej, przy współdziałaniu z pracownikiem socjalnym jednostki organizacyjnej pomocy społecznej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o umieszczenie w schronieniu,
- 2) poradnictwo specjalistyczne, o którym mowa w art. 46 ustawy o pomocy społecznej,
- 3) naukę lub utrzymanie posiadanego poziomu sprawności w zakresie samodzielności życiowej, rozwijania kontaktów społecznych i pełnienia ról społecznych,
- 4) pomoc w ubieganiu się o uzyskanie mieszkania.

W roku 2025 w schronieniu przebywało 7 osób (3 osoby dorosłe i 4 dzieci) przez okres 3 miesięcy. Koszt pobytu i wyżywienia to kwota 13.750,00 zł.

LOKALNY PUNKT POMOCY POKRZYWDZONYM PRZESTĘPSTWEM

Od dnia 01 lutego 2022 r. lokalny punkt pomocy pokrzywdzonym przestępstwem w ramach Funduszu Sprawiedliwości prowadzony jest przez Stowarzyszenie „Integracja na Plus” z siedzibą w Skarszewach. W ramach Funduszu działania specjalistów Stowarzyszenia polegała między

innymi na: organizowaniu i finansowaniu pomocy prawnej, w tym alternatywnych metod rozwiązywania konfliktów dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, pomoc psychologiczna dla świadków. Informacja o działalności punktu jest na stronie internetowej www.pcprkartuzy.pl. Z dniem 31 grudnia 2025 r. zakończona tą działalność.

ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ, KONFERENCJI, SPOTKAŃ DYSKUSYJNYCH

W dniu 03.06.2025 r. w siedzibie Środowiskowego Domu Samopomocy w Kobysewie,

działając we współpracy Fundacją DiversityPL z Sopotu odbyło się szkolenie: „Stop Przemocy: Wiedza, Wsparcie, Działanie”.

Celem szkolenia było podnoszenie kompetencji zawodowych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom (alkoholowym, narkotykowym, behawioralnym) oraz stosowania procedury „Niebieskie Karty”, dobór odpowiednich strategii postępowania kryzysowego w celu ochrony dziecka i osoby dorosłej doznającej przemocy domowej. Szkolenie dedykowane było do grup zawodowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w domowej: przedstawiciele zespołów interdyscyplinarnych, policji, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, poradni pedagogiczno-psychologicznej, zespołów kuratorskich z terenu powiatu kartuskiego. W szkoleniu uczestniczyło 35 osób.

W dniu 10.06.2025 r. w siedzibie Środowiskowego Domu Samopomocy w Kobysewie, odbyło się spotkanie warsztatowo-dyskusyjne dotyczące interdyscyplinarnych działań

w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie kartuskim dla przewodniczących zespołów interdyscyplinarnych, kierowników GOPS, sądu, prokuratury, policji w powiecie kartuskim. W dyskusjach brał udział również przedstawiciel wydziału zdrowia, bezpieczeństwa i współpracy z organizacjami pozarządowymi Starostwa Powiatowego w Kartuzach.

Spotkanie było kontynuacją spotkania, które odbyło się w dniu 19.10.2023 r. dla przewodniczących zespołów interdyscyplinarnych powiatu kartuskiego. Łącznie w dyskusji oraz warsztatach brało udział 17 osób.

Na spotkaniu pracowano nad następującymi tematami:

1. Ocena i mierzenie rezultatów realizacji powiatowej procedury interwencji zapewnienia dziecku ochrony w sytuacji zagrożenia jego zdrowia lub życia w związku z przemocą domową na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w powiecie kartuskim.
2. Diagnoza przemocy domowej w powiecie kartuskim w latach 2021-2024.

3. Ewaluacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony osób Doznających przemocy Domowej w Powiecie Kartuskim na lata 2024-2029.
4. Modyfikacja procedury Komendy Powiatowej Policji w Kartuzach wobec małoletnich w zdarzeniach suicydalnych.
5. Procedury postępowania w sytuacjach związanych z przemocą domową - realizacja w praktyce przepisów z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej – dyskusja. Zasady umieszczania osób doznających przemocy domowej w schronieniu przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach.
6. Diagnoza potrzeb szkoleniowych.

W dniu 06.11.2025 r. w siedzibie Środowiskowego Domu Samopomocy w Kobysewie, odbyła się konferencja „Profilaktyka, wsparcie i współpraca w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży w kryzysach”.

Celem konferencji było podniesienie kompetencji w sprawach związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej, rówieśniczej, hejtów oraz spojrzenie specjalistów na wsparcie dzieci i młodzieży w szkole i domu. Zauważenie sygnałów złego samopoczucia i udzielenie odpowiedniego wsparcia oraz ochrony dziecka. Ponadto zauważenie tego, jakie emocje przeżywają dzieci i młodzież LGBT, jakie istnieją zagrożenia ze strony środowiska rówieśniczego czy rodzinnego.

W związku z nagłym zdarzeniem losowym prelegentka Marta Magot – Prezeska Zarządu Stowarzyszenia Tolerado nie mogła uczestniczyć w konferencji. Wykład „Hejt w szkole, przemoc rówieśnicza” został przedstawiony przez prelegentkę Danutę Morawską.

Treści programowe oraz prelegenci:

- 1) **Danuta Morawska** – pedagog, socjoterapeutka, terapeuta TSR, wieloletni trener „Szkoły dla Rodziców”. Poprowadziła prelekcje pt.: „*Hejt w szkole, przemoc rówieśnicza*” oraz „*Pomoc dziecku w kryzysie emocjonalnym, sygnały, prewencja suicydalna*”.
- 2) **Piotr Jankowski** - Wiceprezes Zarządu Tolerado, członek Gdańskiej Rady ds. Równego Traktowania, trener z doświadczeniem prowadzenia szkoleń dla instytucji publicznych. Poprowadził prelekcje pt.: „*Młode osoby LGBT – akceptacja i wsparcie emocjonalne*”.
- 3) **Agnieszka Tomasik** - doktor nauk humanistycznych, pedagog specjalny i polonistka, innowatorka, autorka wielu metod aktywizujących w pracy z uczniami wokół idei „Lekcja jako spotkanie”, ekspertka zmiany, specjalizująca się w nowoczesnych narzędziach w edukacji, budowaniu nowych relacji w szkole, opartych na psychologii pozytywnej

i tutoringu. Ekspert Kuratorium Oświaty w Gdańsku. Poprowadziła prelekcje pt.: *„Współpraca służb, rodziców w zakresie dziecka krzywdzonego. Standardy małoletnich – jako narzędzie interwencji”*.

- 4) **Asp. Teresa Rekowska-Dera** - funkcjonariusz KPP Kartuzy – Wydział Nieletnich i Patologii. Zajmuje się osobami małoletnimi oraz nieletnimi. Koordynatorka procedury „Niebieskie Karty” w powiecie kartuskim. Poprowadziła prelekcje pt.: *„Utracone bezpieczeństwo dziecka krzywdzonego – zasady skutecznej interwencji. Algorytmy postępowania w przypadku zdarzeń suicydalnych wśród dzieci i młodzieży w powiecie kartuskim”*.

Uczestnicy konferencji:

Grupy zawodowe działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w domowej: członkowie zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych funkcjonariusze policji, asystenci rodziny, kuratorzy sądowi, przedstawiciele oświaty, służba zdrowia, pracownicy socjalni, przedstawiciele pieczy zastępczej i placówki opiekuńczo wychowawczej, przedstawiciele poradni psychologiczno-pedagogicznej, GKRPA, asystenci rodziny z terenu powiatu kartuskiego. W szkoleniu uczestniczyło 140 osób.

Realizatorzy konferencji:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach, Urząd Gminy Sierakowice – GKRPA, Centrum Usług Społecznych w Chmielnie – instytucja po raz pierwszy w roku 2025 przystąpiła do współpracy.

PRZEPROWADZENIE PRELEKCJI W RAMACH „Powiatowego programu profilaktyczno-edukacyjnego STOP PRZEMOCY pn: „Interwencja Kryzysowa, przeciwdziałanie przemocy domowej”

W dniu 15.04.2025 r. w Szkole Branżowej w Sierakowicach przeprowadzono zajęcia profilaktyczne z zakresu interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy domowej dla uczniów szkoły ponadpodstawowej klas trzecich. Przedstawiono następujące tematy:

- definicja przemocy domowej;
- formy przemocy domowej;
- cykle przemocy domowej;
- portret osoby doznającej przemocy domowej;
- portret osoby stosującej przemoc domową;
- procedura „Niebieskie Karty”;

- dziecko w procedurze „Niebieskie Karty”;
- czym jest interwencja kryzysowa.

W spotkaniu uczestniczyło 120 uczniów.

SPOTKANIA MERYTORYCZNE - w ramach współpracy

W okresie sprawozdawczym w ramach współpracy z instytucjami powiatu kartuskiego zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej, przeprowadzono spotkania/rozmowy, które miały na celu wsparcie merytorycznie pracowników powiatu w zakresie przepisów przeciwdziałania przemocy domowej – łącznie 57 osób.

OGÓLNOPOLSKA KAMPANIA MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI - TYDZIEŃ POMOCY OSOBOM POKRZYWDZONYM PRZESTĘPSTWEM

W związku z obchodami „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepiępstwem” w dniach od 17 do 23 lutego 2025 roku, Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach włączyło się w akcję organizowaną przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Dyżury specjalistów Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach w ramach tej akcji odbywały się w dniach od 17 do 23 lutego 2025 r.

Do inicjatywy dołączyło się również Stowarzyszenie Integracja na Plus z siedzibą w Skarszewach, które udzielało nieodpłatnej pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i ich świadkom a także ich osobom najbliższym w Lokalnym Punkcie Pomocy Pokrzywdzonym Przepiępstwem przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach.

IV. Realizacja zadań w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, programy celowe PFRON w 2025 roku.

System wsparcia osób z niepełnosprawnościami stanowi jeden z elementów strategii rozwiązywania problemów społecznych. Celem strategicznym jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych. Na system pomocy dla osób z niepełnosprawnościami w 2025 roku z PFRON otrzymano kwotę 6 744 153,00 zł.

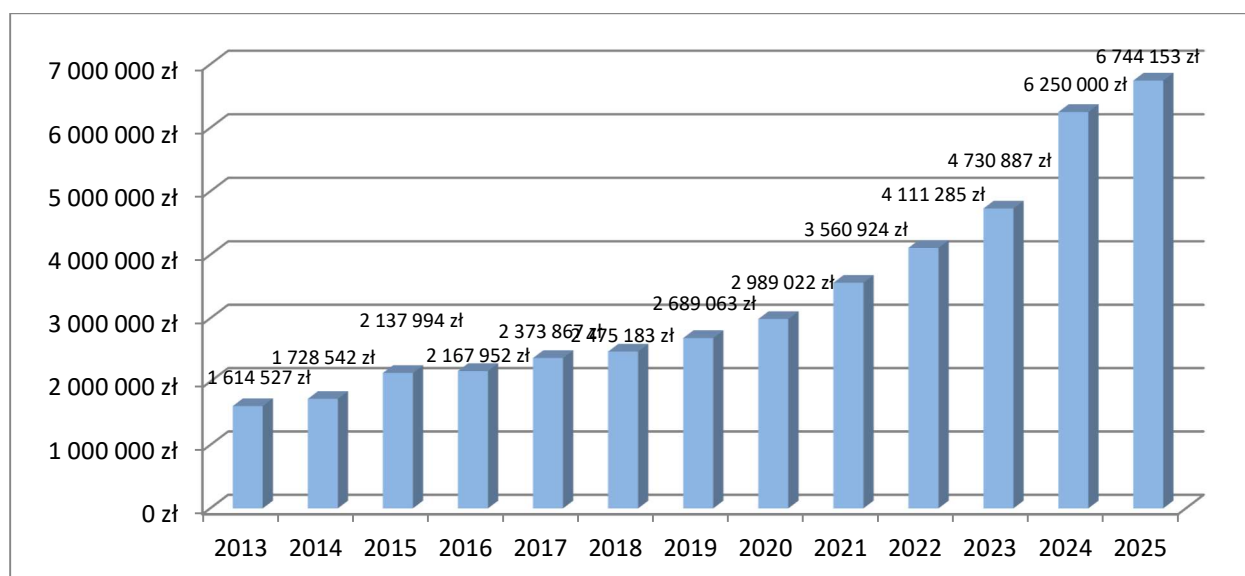
Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia jak również umożliwienie korzystania z poradnictwa zawodowego,

szkolenia zawodowego, pośrednictwa pracy. Zadanie to realizował Powiatowy Urząd Pracy w Kartuzach.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwa w życiu społecznym. Celem jest wyrobienie zaradności osobistej i pobudzenie aktywności społecznej, kształtowanie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji.

Rada Powiatu Kartuskiego uchwałą nr X/114/2025 z dnia 28 marca 2025 r. (z późniejszymi zmianami uchwały) zatwierdziła wykaz zadań oraz podział środków finansowych PFRON na ich realizację. W roku sprawozdawczym na pomoc osobom z niepełnosprawnościami wydano łącznie 6 744 153,00 zł, czyli 100% otrzymanych środków z PFRON. Wielkość i strukturę udzielonej pomocy przedstawia wykres nr 7 i tabela nr 25.

Wykres 7. Wielkość udzielonej pomocy ze środków PFRON w latach 2013 – 2025.

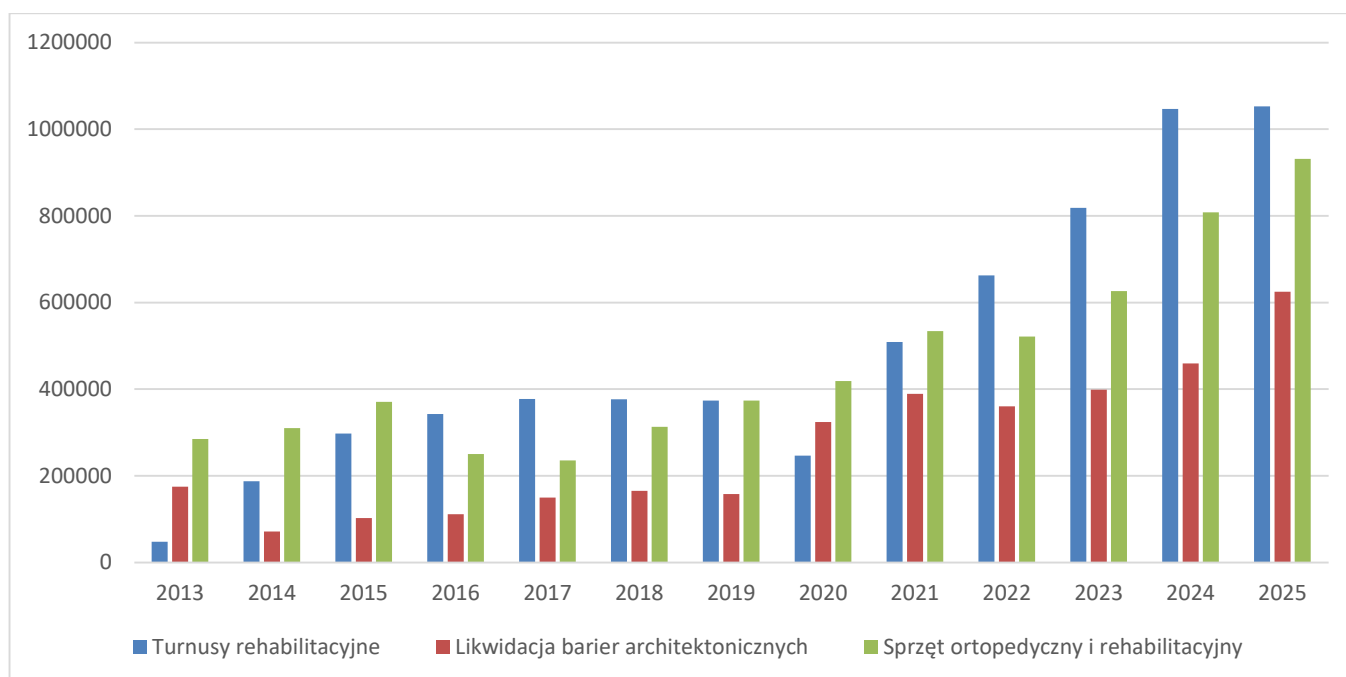
Tabela 25. Struktura wypłaconych dofinansowań ze środków PFRON w roku 2025.

Lp.	Formy pomocy	Ilość osób objętych pomocą	Kwota wypłaconych dofinansowań
1	Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych dla dzieci i młodzieży.	11	23 900,00 zł
2	Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych dla dorosłych.	107	600 640,00 zł
3	Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dzieci i młodzieży.	156	284 812,00 zł
4	Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób dorosłych.	585	631 951,21 zł
5	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny dla dzieci i młodzieży.	4	2 999,00 zł
6	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny dla osób dorosłych.	16	8 532,00 zł

7	Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży wraz z opiekunami.	136	284 308,00 zł
8	Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych dla osób dorosłych wraz z opiekunami.	348	768 504,79 zł
9	Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego dla instytucji i organizacji pozarządowych.	1	3 000,00 zł
10	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych.	1 975	61 901,23 zł
11	Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej.	4 placówki (121 uczestników)	3 990 905,58 zł
12	Szkolenie osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.	0	0,00 zł
13	Jednorazowe dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na podjęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej.	4	82 699,19 zł
14	Zwrot kosztów wyposażenia nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.	0	0,00 zł
15	Finansowanie instrumentów i usług rynku pracy dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP (staże, praktyki, prace interwencyjne).	0	0,00 zł
16	Zlecenie realizacji zadań w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej fundacjom i organizacjom pozarządowym.	0	0,00 zł
RAZEM		3 464	6 744 153,00 zł

Powyższe dane wskazują, że najwięcej osób, bo aż 741 otrzymało pomoc finansową przy zakupie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, 484 osoby wraz z opiekunami skorzystały z dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Natomiast najwięcej środków przeznaczono na działalność warsztatów terapii zajęciowej (WTZ). Wielkość udzielonej pomocy osobom z niepełnosprawnościami w poszczególnych latach przedstawia wykres nr 8.

Wykres 8. Wielkość przyznanych środków na turnusy rehabilitacyjne, likwidację barier architektonicznych oraz sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny w latach 2013 – 2025.

Jak wynika z powyższego wykresu w okresie 2022-2025 systematycznie wzrastały wydatki na dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego (pomoc otrzymały dzieci i młodzież niepełnosprawna oraz osoby dorosłe ze znacznym, umiarkowanym i lekkim stopniem niepełnosprawności). W roku 2025 - 484 osoby wraz z opiekunami skorzystały z dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Zadanie to cieszyło się największym zainteresowaniem pomimo pewnych ograniczeń w dostępie (m.in.: dofinansowanie nie częściej niż raz na dwa lata). Pomoc w zakresie dofinansowania na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się została zrealizowana w większym zakresie (wzrost wydatków o kwotę 165.493,17 zł) w stosunku do roku 2024, jednakże nie wszystkie potrzeby na rok 2025 były w tym zakresie zaspokojone. W roku sprawozdawczym w zakresie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych podpisano łącznie 188 umów, z tego 107 – dla osób dorosłych, a 11 dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. W roku sprawozdawczym w ramach likwidacji barier technicznych dofinansowano zakup m.in. 29 łóżek rehabilitacyjnych z napędem elektrycznym dla osób zależnych.

W roku 2025 podobnie jak w latach ubiegłych najczęściej wspierano osoby niepełnosprawne w zakupie pieluchomajtek i cewników, aparatów słuchowych i wkładek usznych,

sensorów do systemu ciągłego monitorowania glikemii w czasie rzeczywistym (CGM-RT), transponderów i czujników do CGM-RT, ortez i protez, wózka inwalidzkiego ręcznego i o napędzie elektrycznym, aparatu z maską do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego, pionizatora. Ponadto należy zauważyć, że zwiększyła się o 22,24 % (o 324 wnioski) liczba osób korzystających ze wsparcia z tutejszego Centrum w porównaniu do roku 2023.

Lp.	Nazwa wniosku o dofinansowanie ze środków PFRON	Liczba złożonych wniosków w PCPR Kartuzy w roku:			
		2025	2024	2023	2022
1	zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	798	813	704	619
2	uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym	758	677	597	476
3	Likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych indywidulanych osób niepełnosprawnych	178	153	122	111
4	zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osoby niepełnosprawnej	37	23	24	30
5	sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	9	9	8	7
6	zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej	1	4	2	1
RAZEM		1 781	1 679	1 457	1 244

W roku 2025 instytucje samorządowe (GOPS, CUS, GOKSiR, Gmina) zorganizowały przedsięwzięcia w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób z niepełnosprawnościami. Podpisano 9 umów na realizację tego zadania na kwotę dofinansowania 61 901,23 zł.

W roku 2025 – 100% środków PFRON zostało przeznaczonych na rehabilitację społeczną, co wynikało z ogromnych potrzeb w tym zakresie. Na działania w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych przeznaczono ze środków PFRON kwotę 82 699,19 zł na sfinansowanie rozpoczęcia kosztów działalności gospodarczej (dla 4 osób), co stanowi 1,23% środków.

Pomoc osobom niepełnosprawnym to nie tylko pomoc materialna. Mając na uwadze mnogość problemów związanych z niepełnosprawnością w roku sprawozdawczym prowadzono doradztwo dla osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. Skalę udzielonej pomocy przedstawia tabela nr 26.

Tabela 26. Liczba udzielonych porad i informacji w 2025 roku.

Lp.	Podmiot zgłaszający się po informacje	Liczba osób
1	Osoby niepełnosprawne	2 322
2	Otoczenie osoby niepełnosprawnej	503
3	Organizacje pozarządowe i instytucje	22
4	Pracodawcy	15
	Razem	2 862

Oprócz doradztwa w roku 2025 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach zorganizowało spotkania informacyjno-edukacyjne dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów przy współpracy z Urzędem Skarbowym, Powiatowym Urzędem Pracy w Kartuzach, Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kartuzach. Zakres tematyczny spotkań przedstawia tabela nr 27.

Tabela 27. Zakres tematyczny spotkań informacyjno-edukacyjno-wychowawczych w roku 2025.

Lp.	Zakres tematyczny	Miejsce	Termin realizacji
1	Spotkanie informacyjne pt.: „Ograniczenia są tylko w głowie” dla bezrobotnych i poszukujących pracy osób z niepełnosprawnościami	PUP Kartuzy	05.03.2025 r.
2	Punkt konsultacyjny z pracownikiem Urzędu Skarbowego dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów pt. „Jak prawidłowo rozliczyć PIT za 2024 r.” w zakresie rozliczeń podatkowych dotyczących ulgi rehabilitacyjnej.	PCPR Kartuzy	02.04.2025 r. 09.04.2025 r. 16.04.2025 r. 23.04.2025 r.
3	Udział w IV Powiatowych Targach Pracy – Kartuzy 2025 wraz z pracownikami Oddziału Pomorskiego PFRON.	ZSO Kartuzy	04.04.2025 r.
4	Spotkanie informacyjne dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.	WTZ Somonino	11.04.2025 r.
5	Udział w spotkaniu z okazji Obchodów Dnia „Białej Laski 2025” dla osób niewidomych i niedowidzących	GK Kartuzy	02.10.2025r.
6	Spotkanie informacyjne dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.	GOK Sulęcyno	28.10.2025 r.
7	Spotkanie informacyjne dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.	KCS Żukowo	29.10.2025 r.
8	Spotkanie informacyjne dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.	ŚDS Kobysewo	06.11.2025 r.
9	Udział w spotkaniu z okazji Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami.	SP Somonino	09.12.2025 r.

REALIZACJA PROGRAMU PFRON „AKTYWNY SAMORZĄD” W 2025 ROKU

Na podstawie umowy z PFRON w roku 2025 realizowano program pilotażowy pn. „Aktywny samorząd” zaadresowany do osób niepełnosprawnych o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz do dzieci niepełnosprawnych, którego celem jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Wśród najważniejszych zadań należy wymienić pomoc w zakupie protez kończyn górnych i dolnych na III lub IV poziomie jakości, pomoc na zakup sprzętu elektronicznego wraz z oprogramowaniem, pomoc w zakupie skuterów lub wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym, naprawa wózków elektrycznych, pomoc w zdobyciu prawa jazdy kat. B, C itp. W ramach programu wsparcie otrzymały również osoby niepełnosprawne uczące się w szkołach wyższych oraz policealnych w zakresie dofinansowania czesnego oraz dodatku do kosztów kształcenia. W roku 2025 wsparcie otrzymało łącznie 364 osób niepełnosprawnych o łącznej wartości 1 541 256,24 zł. Na samo dofinansowanie do kosztów nauki wydano łącznie 930 396,00 zł dla 193 osób niepełnosprawnych. Corocznie obserwujemy wzrost zainteresowania ze strony osób niepełnosprawnych ofertą w tym programie. Program ten corocznie ewaluuje a jego działania odpowiadają występującym potrzebom w tym zakresie.

Działanie to jest realizowane przez system PFRON – SOW umożliwiającą złożenie wniosku bez wychodzenia z domu. Taka forma komunikacji projektowej z PCPR pozwoliła na realizację zadania na zadowalająco wysokim poziomie.

Załącz konto w Systemie SOW
Dowiedz się, z jakiego wsparcia możesz skorzystać
sow.pfron.org.pl

ZŁÓŻ WNIOSEK ON-LINE

Dowiedz się więcej:
portal-sow.pfron.org.pl **0 800 889 777**
(połączenie bezpłatne)

Fundusze Europejskie
Polska Cyfrowa

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

SOW

Unia Europejska
Europejski Fundusz Regionalny

REALIZACJA PROGRAMU PFRON „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ !” – MIESZKANIE DLA ABSLOWENTA I DOSTĘPNE MIESZKANIE

W roku 2025 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach na podstawie umów zawartych przez PFRON i Zarząd Powiatu Kartuskiego było realizatorem innowacyjnego programu w ramach którego celem był wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie im samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności, jak również zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych. Program ten był adresowany do osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z tytułu naruszenia narządu ruchu, uniemożliwiającej poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego a w przypadku programu „Mieszkanie dla Absolwenta” również dla osoby z uszkodzeniem narządu słuchu.

W roku 2025 w ramach programu „Mieszkanie dla Absolwenta” wsparcie otrzymały 2 osoby niepełnosprawne spełniające warunki udziału w programie w łącznej wysokości 26 372,00 zł. Pomoc obejmowała dofinansowanie kosztów wynajmu mieszkania przez okres 10 miesięcy.

Program „Dostępne mieszkanie” w ramach wsparcia obejmował dofinansowanie różnicy finansowej pomiędzy sprzedażą mieszkania lub domu z barierami architektonicznymi a kosztami zakupu mieszkania wolnego od barier architektonicznych. Maksymalna wartość dofinansowania zadania ulokowana była w przedziale od 40 905,00 zł do 52 425,00 zł. Mimo szeroko prowadzonej akcji informacyjnej o warunkach programu, nie znalazła się żadna osoba niepełnosprawna spełniająca warunki udziału w programie zainteresowana pomocą w tym zakresie. Zbyt niska wartość pomocy ze środków PFRON na realizację tego zadania w powiecie kartuskim skutkowałą brakiem zainteresowania tą formą wsparcia.

FINANSOWANIE I NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Na terenie powiatu kartuskiego w roku 2025 funkcjonowały cztery warsztaty terapii zajęciowej dla 121 osób z niepełnosprawnościami. Organami prowadzącymi dla dwóch placówek są samorządy gminne w Somoninie i w Chmielnie, dla placówki w Stężycy - Fundacja Słoneczne Wzgórze w Stężycy a dla placówki w Miszewku (zmiana lokalizacji z Pępowa) – Fundacja Perspektywa z Zawór.

Ponadto powiat kartuski w ramach podpisanego porozumienia z powiatem wejherowskim

ponosi koszty terapii zajęciowej 5 mieszkańców powiatu kartuskiego będących uczestnikami WTZ w Bojanie (powiat wejherowski) Na podstawie porozumienia podpisanego z powiatem wejherowskim jedna osoba (z gm. Linia) była uczestnikiem WTZ w Chmielnie w okresie od 1 do 31 stycznia 2025 r. . Powyższe dane obrazuje tabela nr 28.

Tabela 28. Liczba osób niepełnosprawnych z powiatu kartuskiego korzystających ze wsparcia warsztatów terapii zajęciowej w 2025 roku.

Lp.	Nazwa placówki	Ilość uczestników
1	Warsztat Terapii Zajęciowej w Somoninie	33 osoby
2	Warsztat Terapii Zajęciowej w Chmielnie	33 osoby
3	Warsztat Terapii Zajęciowej w Stężycy	25 osób
4	Warsztat Terapii Zajęciowej w Miszewku	30 osób
5	Warsztat Terapii Zajęciowej w Bojanie (powiat wejherowski)	5 osób
Razem		126 osób

Uczestnikami WTZ są osoby niepełnosprawne ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Przyczynami niepełnosprawności są:

- upośledzenie umysłowe,
- choroby psychiczne,
- epilepsja,
- schorzenia neurologiczne i ruchowe.

W roku 2025 placówki WTZ opuściło łącznie 7 uczestników i przyjęto 15 nowych uczestników, powyższe dane obrazuje tabela nr 29. Różnica wynika ze zwiększenia ilości uczestników w WTZ w Miszewku o 5 nowych osób niepełnosprawnych oraz ze zwiększenia ilości uczestników w WTZ w Chmielnie o 3 nowe osoby niepełnosprawne.

Tabela 29. Liczba uczestników WTZ na terenie powiatu kartuskiego według stopnia i rodzaju niepełnosprawności w 2025 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób	Rodzaj niepełnosprawności						Liczba osób:	
			U	P	E	N	R	Inne	Opuszczających WTZ	Przyjętych do WTZ
1	Stopień znaczny	82	42	21	8	22	12	15	5	13
2	Stopień umiarkowany	39	20	22	3	3	0	5	2	2
Razem		121	x	x	x	x	x	x	7	15

Uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej są głównie ludzie młodzi, którzy opuścili system edukacji i wymagają aktywizacji społecznej i zawodowej. Najliczniejszą grupę stanowią osoby do

34 roku życia – 56,20 % wszystkich uczestników. Kolejną grupą są osoby w wieku od 35 do 45 lat – 21,49 %, od 46 do 65 lat – 12,86 %. Kobiety stanowią 47,93% uczestników. Powyższe obrazuje tabela nr 30.

Tabela 30. Liczba uczestników WTZ z terenu powiatu kartuskiego według płci i wieku w 2025 roku.

Lp.	Przedział wiekowy (lat)	Liczba	Płeć	
			M	K
1	18-21	6	5	1
2	22-25	17	9	8
3	26-29	25	9	16
4	30-34	20	14	6
5	35-40	19	7	12
6	41-45	7	4	3
7	46-50	10	8	2
8	51+	17	7	10
Razem		121	63	58

Warsztaty Terapii Zajęciowej zapewniają wsparcie dla osób niepełnosprawnych z terenu całego powiatu. Udział mieszkańców z poszczególnych gmin przedstawia tabela nr 31.

Tabela 31. Liczba uczestników WTZ według miejsca zamieszkania z uwzględnieniem podmiotu zapewniającego transport w 2025 roku.

Lp.	Gminy	Liczba osób	Transport			
			WTZ	Gmina	Rodzina	Publiczny
1	Chmielno	8	6	-	2	-
2	Kartuzy	31	31	-	-	-
3	Przodkowo	6	6	-	-	-
4	Sierakowice	17	17	-	-	-
5	Somonino	15	11	-	4	-
6	Stężycza	12	12	-	-	-
7	Sulęczyno	2	2	--	-	-
8	Żukowo	30	30	-	-	-
Razem:		121	115	0	6	0

Z uwagi na rozmieszczenie placówek WTZ na terenie powiatu oraz z uwagi na sieć transportu publicznego z nieadekwatną liczbą połączeń dla 115 uczestników WTZ zapewnia transport własnymi lub gminnymi środkami transportu. Jedynie 6 osobom transport do placówek zapewnia rodzina, żadna osoba nie dojeżdża transportem publicznym. Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych koszty

działalności WTZ są finansowe ze środków PFRON w 90% oraz ze środków powiatu kartuskiego w wysokości 10%. Ponadto organy prowadzące warsztaty wspierają ich działalność w ramach środków własnych, co przedstawia tabela nr 32.

Tabela 32. Struktura kosztów działalności WTZ w powiecie kartuskim w 2025 roku.

Lp.	Placówki	Organ prowadzący	Koszty działalności ogółem	Środki PFRON	Środki powiatu	Środki własne
1	Warsztat Terapii Zajęciowej w Somoninie	Gmina Somonino	1 318 960,00 zł	1 164 468,00 zł	129 492,00 zł	25.000,00 zł
2	Warsztat Terapii Zajęciowej w Chmielnie	Gmina Chmielno	1 226 294,21 zł	1 061 218,39 zł	118 036,45 zł	47.039,37 zł
3	Warsztat Terapii Zajęciowej w Stężycy	Fundacja Słoneczne Wzgórze w Stężycy	980 000,00 zł	881 900,00 zł	98 100,00 zł	0,00 zł
4	Warsztat Terapii Zajęciowej w Miszewku (zmiana adresu z Pępowa)	Fundacja Perspektywa w Zaworach	1 061 577,42 zł	883 319,19 zł	98 258,23 zł	80 000,00 zł
Razem			4 586 831,63 zł	3 990 905,58 zł	443 886,68 zł	152 039,37 zł

Średni miesięczny koszt utrzymania uczestnika w WTZ w roku 2025 wyniósł 3 158,97 zł. Celem warsztatów terapii zajęciowej było podniesienie poziomu funkcjonowania osób niepełnosprawnych w sferze społecznej i zawodowej poprzez uczestnictwo w terapii zajęciowej.

Placówki podlegają corocznie kontrolom ze strony PCPR Kartuzy oraz kontrolom ZUS, Sanepidu oraz w przypadku jednostek w Somoninie i w Chmielnie również samorządu gminnego w zakresie prawidłowości działalności. W 2025 r. przeprowadzono kontrolę WTZ w Somoninie, w Stężycy, w Chmielnie oraz w Miszewku (zmiana adresu z Pępowa).

W ogólnej ocenie na podstawie przeprowadzonych kontroli oraz złożonych dokumentów sprawozdawczych pozytywnie oceniono wszystkie WTZ funkcjonujące na terenie powiatu kartuskiego.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ W KOBYSEWIE ORAZ W STĘŻYCY

Do zadań z zakresu pomocy społecznej należy również zapewnienie i prowadzenie usług o określonym standardzie w ośrodkach wsparcia, domach pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych, starych. Na terenie powiatu kartuskiego funkcjonują dwa publiczne domy

pomocy społecznej tj. dom w Kobysewie z filią w Sulęczynie dla 80 mieszkańców z zaburzeniami psychicznymi oraz dom w Stężycy dla 30 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dla którego organem prowadzącym jest gmina Stężycy. W ramach porozumienia zawartego pomiędzy powiatem i gminą Stężycy Starosta kieruje mieszkańców do ww. placówki. Stan mieszkańców na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosił 109 osób. Zakres pomocy instytucjonalnej przedstawia tabela nr 33.

Tabela 33. Ilość osób przebywających i oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej w roku 2025.

Lp.	Nazwa placówki	Liczba umieszczonych	Łącznie korzystających	Liczba oczekujących osób z terenu powiatu
1	Dom Pomocy Społecznej Kobysewo	6	84	6
2	Dom Pomocy Społecznej Stężycy	2	32	11

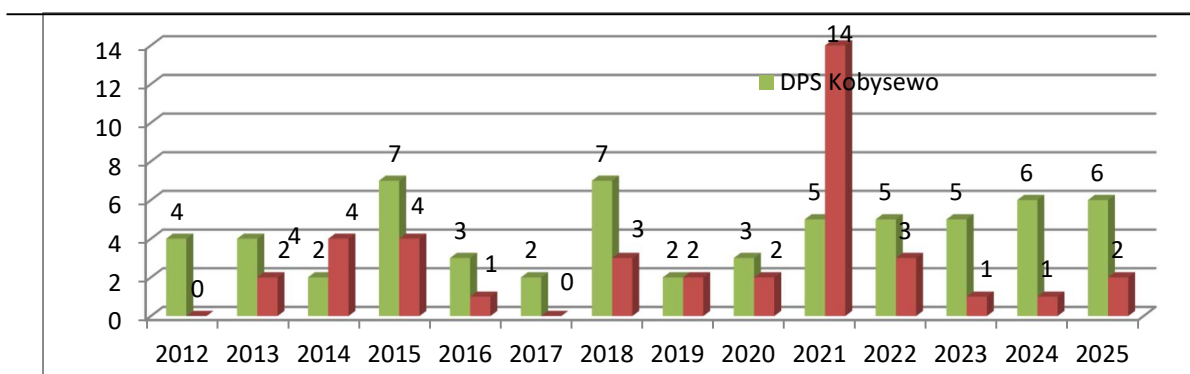
Tabela 34. Liczba mieszkańców w domach pomocy społecznej wg trybu umieszczania - stan na dzień 31.12.2025 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców	Umieszczone na nowych zasadach	Umieszczone na starych zasadach
1	Dom Pomocy Społecznej Kobysewo	79	55	24
2	Dom Pomocy Społecznej Stężycy	30	22	8
RAZEM		109	77	32

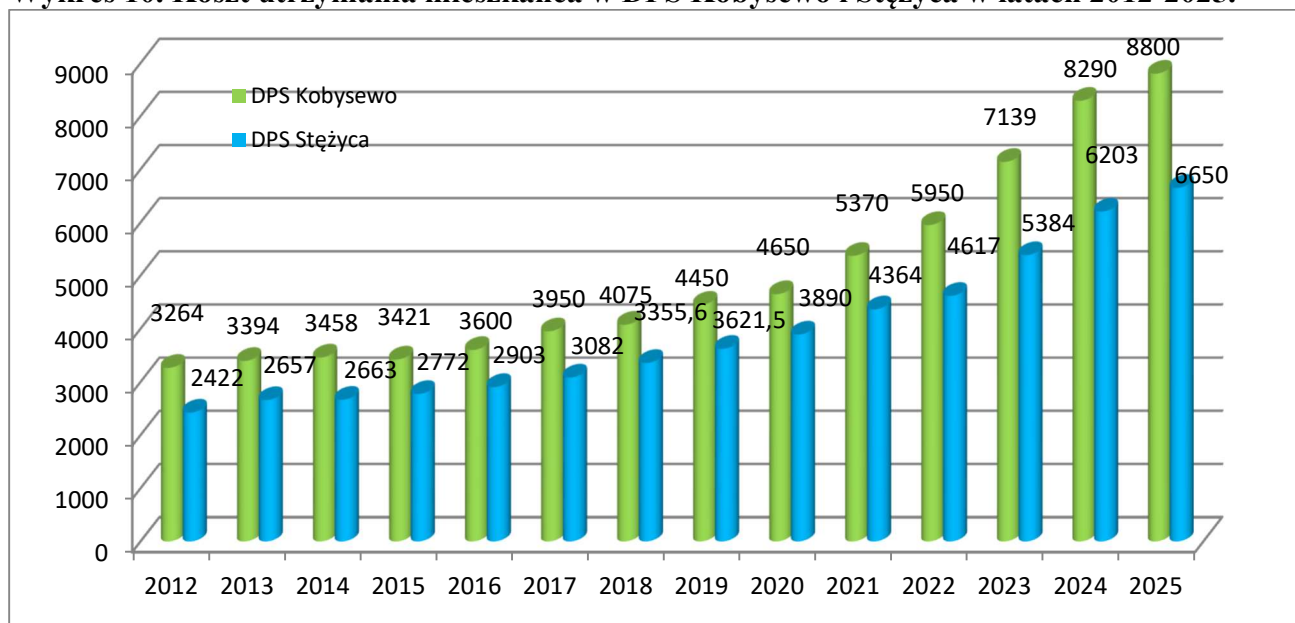
Większość mieszkańców to osoby z całkowicie lub częściowo ograniczoną sprawnością fizyczną, uzależnione od pomocy osób drugich w zakresie zaspakajania podstawowych potrzeb.

Obecnie w Domu Pomocy Społecznej w Kobysewie przebywa 41 osób całkowicie ubezwłasnowolnionych posiadających opiekuna prawnego oraz 2 osoby częściowo ubezwłasnowolnione posiadające kuratora, 32 osoby znajdują się z nakazu Sądu. Dla 18 ubezwłasnowolnionych osób opiekunami prawnymi są osoby z rodziny, dla 18 pracownicy DPS, dla 6 osób ubezwłasnowolnionych opiekunem prawnym jest osoba obca. Większość opiekunów prawnych regularnie odwiedza swoich podopiecznych, zabiera ich do swoich domów.

Wykres 9. Liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej na terenie powiatu w latach 2012-2025.

Wykres 10. Koszt utrzymania mieszkańca w DPS Kobysewo i Stężycy w latach 2012-2025.

Dom Pomocy Społecznej w Kobysewie podnosi systematycznie standard opieki. W tym celu przeprowadzono wiele remontów oraz inwestycji, co obrazuje tabela nr 35.

Tabela 35. Zakres remontów i inwestycji w DPS w Kobysewie w 2025 r.

Remonty	102 740,66
w tym:	
Naprawa posadzki	14 191,20
Remont pomieszczeń	36 466,20
Przegląd kotłowni - instalacji gazowej	6 701,80
Naprawa wyposażenia RTV, AGD oraz gospodarczego	12 507,71
Naprawa i konserwacja samochodów	2 169,60
Serwis agregatów	7 712,10

Serwis instalacji kamer przemysłowych	10 062,96
Naprawa i konserwacja kserokopiarek	3 145,11
Naprawa powłoki lakierniczej	2 859,52
Konserwacja systemu alarmowego	338,25
Konserwacja systemu p.poż.	5 018,40
Pozostałe	1 567,81
Zakupy inwestycyjne	46 031,00
w tym:	
Zakup łózka elektrycznego	25 581,00
Zakup traktorka LET	20 450,00

Zadaniem domów pomocy społecznej jest zapewnienie ich mieszkańcom warunków do lepszego i godnego życia, intymności, niezależności oraz umożliwienie rozwoju osobistego przez świadczenie usług zgodnie z obowiązującym standardem. Domy prowadzą usługi: socjalne (mieszkanie, wyżywienie, ubranie, środki czystości), rehabilitacyjne, medyczne, terapeutyczne (terapia zajęciowa), kulturalne i rekreacyjne oraz religijne. Usługi medyczne dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Kobysewie świadczą lekarze i pielęgniarki ZOZ. W placówkach działają zespoły terapeutyczno-opiekuńcze, których celem jest opracowanie i wdrażanie planów indywidualnego wsparcia. Specyfika domów i potrzeby mieszkańców wymagają zatrudnienia odpowiedniej kadry. W Domu Pomocy Społecznej w Kobysewie w 2025 r. zatrudniano 62 osoby w wymiarze 59,00 etatu. W roku sprawozdawczym placówki były kontrolowane przez wiele podmiotów i instytucji. Zakres przeprowadzonych kontroli przedstawia tabela nr 36.

Tabela 36. Kontrole przeprowadzone w 2025 roku.

Kontrole w DPS w Kobysewie w 2025 roku			
Lp.	Jednostka kontrolująca	Przedmiot kontroli	Termin przeprowadzenia kontroli
1	Starosta Kartuski	Kontrola wewnętrzna w ramach kontroli zarządczej.	27 - 29.05.2025 r.
2	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	Jakość usług określonych w rozporządzeniu MPiPS z dnia 23.08.2012 r.	15 - 31.07.2025 r.
3	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kartuzach	Kontrola odbiorowa.	16.09.2025 r.
4	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kartuzach	Kontrola stanu sanitarno-porządkowego i sanitarno-technicznego części mieszkalnej.	14.10.2025 r.
5	Sąd Rejonowy w Kartuzach	Legalność pobytu, sytuacja prawna podopiecznych.	12.12.2025 r.

W Domu Pomocy Społecznej w Stężycy przebywało 18 osób całkowicie ubezwłasnowolnionych posiadających opiekuna prawnego oraz 1 osoba częściowo ubezwłasnowolniona posiadająca kuratora, 9 osób znajduje się na podstawie postanowienia Sądu. Dla 9 osób ubezwłasnowolnionych opiekunami prawnymi są osoby z rodziny, dla 1 osoby pracownik DPS, dla 7 osób ubezwłasnowolnionych opiekunem prawnym jest osoba obca. Większość opiekunów prawnych regularnie odwiedza swoich podopiecznych, 5 z nich zabiera ich do swoich domów na przepustki.

Kontrole w DPS Stężycy w 2025 roku			
Lp.	Jednostka kontrolująca	Przedmiot kontroli	Termin przeprowadzenia kontroli
1	Państwowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kartuzach	Stan sanitarno – porządkowy i sanitarno – techniczny części mieszkalnej DPS Stężycy.	04.02.2025 r.
2	Państwowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kartuzach	Kontrola tematyczna w zakresie funkcjonowania systemów kontroli wewnętrznej - GHP/GMP, HACCP, w tym traceability, warunki higieniczne w obiektach branży żywnościowej.	07.10.2025 r.
3	Państwowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kartuzach	Kontrola sprawdzająca wykonanie zaleceń pokontrolnych zawartych w Protokole z dnia 07.10.2025 r.	08.12.2025 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach ściśle współpracując z gminami kierującymi swoich mieszkańców z powiatu i spoza powiatu prowadzi procedury umieszczenia osób w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu kartuskiego. W 2025 r. wydano 8 decyzji administracyjnych dotyczących umieszczenia w domu pomocy społecznej.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W KOBYSEWIE

Środowiskowy Dom Samopomocy jako jednostka organizacyjna Powiatu Kartuskiego funkcjonuje od 3 czerwca 2019 r., obejmuje swoim zasięgiem Powiat Kartuski i przeznaczony jest obecnie dla 33 uczestników.

Wszystkie pomieszczenia budynku - sale terapeutyczne, łazienki, toalety, korytarze, szatnie przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózku lub przy pomocy innych sprzętów umożliwiających poruszanie się, nie ma progów. Pomieszczenia są

klimatyzowane, jest winda, dom wyposażony jest w wózki inwalidzkie, balkoniki i kule łokciowe, otoczenie ładnie zagospodarowane, ławki zewnętrzne, możliwość korzystania z siłowni zewnętrznej. Przy wejściu do budynku są 2 pełnowymiarowe miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych i podjazd. Dom działa od poniedziałku do środy w godz. 7.30 - 15.30, w czwartek 7.30 - 16.00, w piątek 7.30 - 15.00 za wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy. Zajęcia z uczestnikami prowadzone są co najmniej 6 godzin dziennie. Dom jest ośrodkiem wsparcia dziennego typu A, B, C, D dla pełnoletnich osób i dzieli się na następujące typy:

- 1) typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 2) typ B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- 3) typ C – dla osób wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych,
- 4) typ D – dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Placówka wsparcia dziennego realizuje następujące formy zajęć:

- 1) trening umiejętności praktycznych,
- 2) trening dbałości o wygląd zewnętrzny,
- 3) trening kulinarny,
- 4) trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
- 5) rehabilitacja ruchowa, zajęcia sportowe i rekreacyjne,
- 6) zajęcia indywidualne i grupowe,
- 7) trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym korzystanie z komputera, programów radiowych i telewizyjnych,
- 8) udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych jako element zapobiegania izolacji oraz wykluczeniu społecznemu poprzez integrację uczestników z ich środowiskiem lokalnym.

Ważnym elementem działalności Placówki jest wsparcie psychologiczne, współpraca z rodziną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kartuzach, gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, przychodniami, szpitalami, Sądem Rodzinnym w Kartuzach, kościołami, szkołami i organizacjami pozarządowymi. W roku 2025 z oferty placówki skorzystało łącznie 44 osób niepełnosprawnych z 4 gmin Powiatu Kartuskiego (Chmielno, Kartuzy, Przdokowo, Żukowo). Zgodnie z wydanymi decyzjami liczba miejsc statutowych tj. 33 jest w pełni wykorzystana. Ponadto miejsca nieobecnych uczestników, którzy ze względu na stan zdrowia lub z innych przyczyn nie uczęszczali na zajęcia, zostały wykorzystane przez osoby z listy rezerwowej.

Uczestnicy mają umożliwiony transport samochodami należącymi do placówki, są dowożeni na zajęcia i odwożeni po zajęciach do swojego miejsca zamieszkania samochodami przez pracowników.

Koszty funkcjonowania placówki w 2025 r. zamknęły się kwotą 1 694 215,62 zł, w tym 1 499 940,90 zł z dotacji celowej wojewody pomorskiego, 331 877,69 zł ze środków budżetu Powiatu Kartuskiego oraz 20 000,00 zł z budżetu gminy Żukowo i 10 000,00 zł z budżetu gminy Kartuzy.

V. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kartuzach w 2025 roku.

Prowadzenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kartuzach jest zadaniem zleconym przez administrację rządową. Zespół funkcjonuje od stycznia 2001 roku. W skład Zespołu wchodzi: przewodniczący, sekretarz, 16 lekarzy, psycholog, 8 pedagogów, 7 pracowników socjalnych i 8 doradców zawodowych. Niektórzy specjaliści posiadają uprawnienia do orzekania w więcej niż jednej specjalności.

Do Zespołu corocznie wpływa około 3900 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz o niepełnosprawności w przypadku osób poniżej 16 roku życia.

Aktualny czas oczekiwania na rozpatrzenie sprawy oraz wydanie orzeczenia wynosi około 3 miesiące i jest uzależniony od rodzaju komisji, do której dana sprawa została przydzielona. W przypadku spraw niewymagających osobistego uczestnictwa w posiedzeniu składu orzekającego – co potwierdzone jest stosowną adnotacją w zaświadczeniu lekarskim – czas rozpatrzenia wniosku wynosi około 30 dni.

W dniu 31 lipca 2025 r. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności otrzymał protokół z kontroli działalności Zespołu, przeprowadzonej przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności za okres od 1 grudnia 2023 r. do 31 marca 2025 r. Przedmiotem kontroli była ocena zgodności wydawanych orzeczeń z zgromadzoną dokumentacją oraz obowiązującymi przepisami prawa w zakresie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, a także prawidłowości i jednolitości stosowania przepisów, standardów oraz procedur postępowania w sprawach orzecznich. Czynności kontrolne były prowadzone w okresie od 20 grudnia 2024 r. do 31 marca 2025 r. W części podsumowującej działalność Powiatowego Zespołu ocena została określona jako pozytywna z uchybieniami. W dniu 8 października 2025 r. Przewodniczący Zespołu przekazał pismo informujące o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych wraz z instruktażem skierowanym do członków składów orzekających, z zobowiązaniem do ich stosowania w bieżącej praktyce orzecznich.

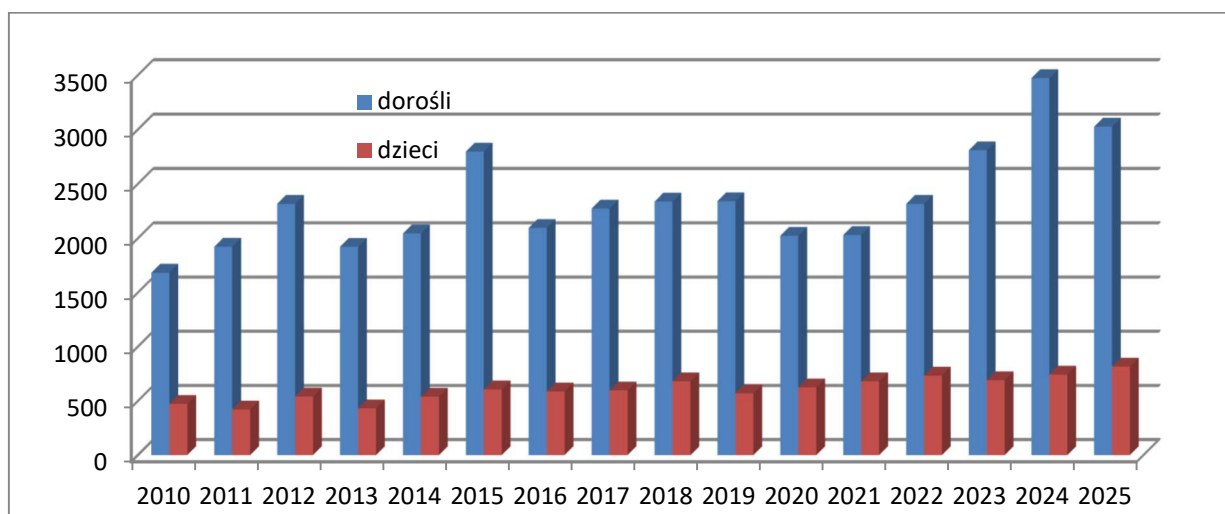
Pomimo znacznego obciążenia pracą Zespół podejmuje działania mające na celu nie tylko utrzymanie, ale również podnoszenie standardów obsługi osób z niepełnosprawnościami, zapewniając im należne wsparcie oraz ułatwienia w dostępie do przysługujących uprawnień.

Tabela 37. Liczba wydanych orzeczeń i legitymacji oraz kart parkingowych w 2025 roku.

Orzeczenia				Legitymacje			Karty Parkingowe		
Dorośli	Dzieci	Łącznie	Odwołania	Dorośli	Dzieci	Łącznie	Osoby niepełnosprawne	Instytucje	Łącznie
3027	816	3843	257	1616	308	1924	1944	20	1964

W roku sprawozdawczym wystąpił znaczny wzrost wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób, które nie ukończyły 16 roku życia w stosunku do roku ubiegłego. Tendencję wzrastającą można zauważyć również w ilości wydanych legitymacji potwierdzających status osób niepełnosprawnych oraz kart parkingowych.

Wykres 11. Ilość wydanych orzeczeń w latach 2010 – 2025.

Zdecydowana większość osób ubiegała się o wydanie orzeczenia w celu uzyskania odpowiedniego zatrudnienia oraz uzyskania środowiskowego wsparcia. Na kolejnym miejscu wnioskowali o uzyskanie bądź utrzymanie zasiłku pielęgnacyjnego. Wydane orzeczenia ze względu na cel przedstawia tabela nr 38.

Tabela 38. Powód ubiegania się o ustalenie stopnia niepełnosprawności w 2025 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba wydanych wniosków
OSOBY DOROSŁE POWYŻEJ 16 roku życia		
1	Zasiłek pielęgnacyjny	
2	Odpowiednie zatrudnienie	769
3	środowiskowe wsparcie	532
4	Sprzęt ortopedyczny	149
5	Karta parkingowa	703
6	WTZ	30

7	Inne (w tym świadczenie pielęgnacyjne)	738
DZIECI do 16 roku życia		
8	Zasiłek pielęgnacyjny	629
9	Świadczenie pielęgnacyjne	45
10	Inne	37

VI. Realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych i programów.

W kwietniu 2021 r. Rada Powiatu Kartuskiego przyjęła uchwałą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie kartuskim na lata 2021-2027. To nowy dokument, opracowany w szerokim zespole merytorycznym i uwzględniający wszelkie najważniejsze cele i zadania stojące przed powiatem do realizacji w zakresie polityki społecznej. Przeprowadzona diagnoza pozwoliła nie tylko poznać, z jakimi problemami boryka się społeczeństwo Powiatu Kartuskiego, ale także określić, które z nich są najbardziej istotne i wymagają najszybszej interwencji ze strony instytucji publicznych. Strategia ma również na celu rozpoznanie potencjału, jakim dysponuje Powiat Kartuski – tym potencjałem są zarówno instytucje publiczne działające na polu polityki społecznej jak i pozornie tylko niezwiązane z polityką społeczną zjawiska – rozwój sektora prywatnego, a także aktywność obywatelska wyrażająca się w dużej ilości organizacji pozarządowych.

Dzięki poznaniu występujących problemów oraz możliwego do wykorzystania potencjału można było wskazać w przygotowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych cele do realizacji, które w danym momencie są najważniejsze i realne do osiągnięcia.

Tabela 39. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie kartuskim na lata 2021-2027.

Cele	Podjęte działania
Systematyczne wspieranie rodziny i rozwój systemu pieczy zastępczej.	Prowadzenie zajęć „Szkoła dla Rodziców” dwie edycje dla 64 uczestników. Prowadzenie zajęć „Szkoła dla Rodziców – jak rozmawiać z nastolatkiem”- jedna edycja dla 26 uczestników. Ustawiczne wspieranie i bogata oferta szkoleń i superwizji dla funkcjonujących rodzin zastępczych i RDD – 7 szkoleń tematycznych dla łącznie 140 uczestników. Wzmocnienie wsparcia dla rodzin zastępczych w postaci psychiatrii dziecięcego. Szkolenie dla kandydatów na rodzinę zastępczą – dla 11 rodzin i 3

	<p>osób samotnych – trzy edycje.</p> <p>Szkolenia i Superwizja koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.</p> <p>Promocja w różnych formach medialnych rodzicielstwa zastępczego, akcje plakatowe oraz publikacje w internecie, Dni otwarte Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej.</p> <p>Wspieranie wychowanków pieczy zastępczej przygotowujących się do usamodzielnienia - Klub Młodzieżowy TORNADO, informator, spotkania informacyjne, opieka pracownika socjalnego, kursy prawa jazdy kat. B w ramach projektu „Z pokolenia na pokolenie – kompleksowe wsparcie rodzin w powiecie kartuskim”.</p> <p>Organizacja wypoczynku dla 45 dzieci z RZZ i RDD w celu umożliwienia rodzinom czasowego niesprawowania opieki (przez okres 30 dni).</p>
Polityka senioralna odpowiedzią na potrzeby i wyzwania seniorów.	<p>W ramach realizacji projektu „Z pokolenia na pokolenie – kompleksowe wsparcie rodzin w powiecie kartuskim” w 2025 roku realizowane były działania w powiecie w zakresie kontynuowania działalności grup samopomocowych, klubów seniora i zajęć Uniwersytetu III wieku.</p> <p>Prowadzono wiele akcji profilaktycznych i zdrowotnych.</p>
Wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami.	<p>Systematyczne zwiększanie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie realizacji zadań powiatu i wielu celowych programów PFRON, zwiększających dostęp do edukacji, kształcenia, podnoszenie kwalifikacji zawodowych, likwidujących bariery transportowe, komunikacyjne i architektoniczne. Zwiększenie działań w zakresie rehabilitacji i dostępu do środków ortopedycznych i pomocniczych. Realizacja programu pilotażowego PFRON „Aktywny samorząd” w celu niwelowania barier transportowych, komunikacyjnych i edukacyjnych dla 364 osób niepełnosprawnych. Realizowano program PFRON S A M – Mieszkanie dla Absolwenta i Dostępne Mieszkanie – wsparcie otrzymały 2 osoby niepełnosprawne.</p>
Obserwacja i reagowanie na zagrożenia i nowe zjawiska społeczne.	<p>Wdrożenie do realizacji programów profilaktycznych „Lekcja Enter”, „Fred Goes Net” dedykowanych osobom wymagającym wsparcia. Kontynuowanie działalności punktu ds. uzależnień od środków psychoaktywnych, punktu ds. uzależnień behawioralnych oraz punktu wsparcia dla osób pokrzywdzonych przestępstwem przy współpracy z organizacją pozarządową oraz samorządami 8 gmin powiatu kartuskiego.</p> <p>Kontynuacja oferty CIK o program psychologiczno-terapeutyczny, warsztaty „Szkoly dla rodziców” oraz schronienie dla ofiar przemocy przy CIK.</p> <p>Zorganizowanie spotkania warsztatowo-dyskusyjnego dot. interdyscyplinarnych oddziaływań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.</p>
Stały rozwój wszelkich form aktywizacji zawodowej dla różnych grup społecznych.	<p>Koordynowanie edukacji zawodowej odpowiadającej potrzebom lokalnego rynku pracy, szczególnie w zakresie usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.</p> <p>Tworzenie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie aktywności osób niepełnosprawnych przy uruchamianiu własnej działalności gospodarczej poprzez działania PUP w Kartuzach.</p> <p>Zorganizowanie 7 spotkań informacyjnych w gminach powiatu kartuskiego w zakresie możliwości wsparcia w rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz orzekania o niepełnosprawności.</p>

W roku 2021 dokonano ewaluacji wszystkich programów strategicznych realizowanych do roku 2020 i opracowano wspólnie z przedstawicielami samorządów gminnych, ośrodków pomocy społecznej, WTZ, organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej, nowe dokumenty strategiczne na lata 2021-2027.

Tabela 40. Program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie kartuskim na lata 2024-2026.

Cele	Podjęte działania
Rozwój i wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej.	<p>1. Promowano ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dystrybucję ulotek informacyjnych, plakatów, kalendarzy oraz materiałów na FB i na stronie internetowej PCPR Kartuzy, do gmin i innych podmiotów, oklejenie autobusów przemieszczających się po drogach powiatu kartuskiego plakatem promującym rodziny zastępcze – na 5 liniach przez okres 6 miesięcy. - wywiady radiowe promujące rodziny zastępcze oraz w zakresie poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze – ogłoszenie promocyjne w Radio Kaszëbe, - organizacja Dnia otwartego Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej, - organizacja Dnia rodzicielstwa zastępczego, - organizacja spotkania mikołajowo-świętecznego dla dzieci z rodzin zastępczych, - dystrybucja kalendarzy dla rodzin zastępczych i partnerów PCPR promujących ideę rodzicielstwa zastępczego, - wywieszenie banneru promocyjnego na ogrodzeniu PCPR. <p>2. Wspierano rodziny zastępcze poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - superwizje oraz szkolenia tematyczne, - psychoterapię indywidualną dla wychowanków pieczy, - pomoc finansową, rzeczową oraz przekazano dary w postaci żywności, - wsparcie mieszkaniowe poprzez mieszkanie chronione (od grudnia 2023 r. – treningowe) i dofinansowanie do wynajmu lokalu, - opiekę koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, - paczki świąteczne dla dzieci z rodzin zastępczych oraz POW, - bezpłatna opieka prawna, - umożliwienie rodzinom zastępczym zawodowym i prowadzącym rodzinne domy dziecka – organizacja 30-dniowego wypoczynku dla 45 dzieci.
Doskonalenie istniejącego systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej.	<p>Liczba wychowanków w pieczy instytucjonalnej utrzymuje się na poziomie 56 dzieci.</p> <p>Zorganizowano szereg szkoleń dla kadry pomocy społecznej oraz szkolenia z zakresu realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla rodzin zastępczych, koordynatorów pieczy zastępczej oraz wychowawców placówek opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Wsparcie dzieci z POW w postaci udziału w zajęciach Klubu młodzieżowego TORNADO.</p>
Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia.	<p>Prowadzono klub młodzieżowy dla 25 wychowanków pieczy Zastępczej. Realizowano program dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej „Z nadzieją w przyszłość”.</p> <p>Procesem usamodzielnienia zostało objętych 16 wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.</p> <p>Kontynuowano realizację działań wspierających dla usamodzielnianej młodzieży w ramach części projektu Powiatu Kartuskiego „Z pokolenia na pokolenie – kompleksowe wsparcie rodzin w powiecie kartuskim”.</p>

Tabela 41. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie kartuskim na lata 2021-2027.

Cele	Podjęte działania
Stworzenie szerokiej oferty pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc.	Realizowano program „Można inaczej” oraz program psychologiczno-edukacyjny. Realizowano program psychologiczno-terapeutyczny. Bezpłatna pomoc prawna. Prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, grupy wsparcia dla mężczyzn. Utrzymanie schronienia dla osób w kryzysie przy CIK na 6 miejsc. Podpisanie porozumienia z Caritas Archidiecezji Gdańskiej w zakresie udostępnienia miejsc dla mieszkańców powiatu kartuskiego w Domu Samotnej Matki - z pomoc skorzystało łącznie 4 kobiety oraz 5 dzieci.
Podniesienie jakości i skuteczności świadczonej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.	Prowadzono mediacje w sprawach rodzinnych i karnych. Kontynuowanie wsparcia w zakresie prowadzenia punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych oraz punktu konsultacyjnego w zakresie uzależnień behawioralnych. Dodatkowo przy CIK funkcjonują punkty dot. poradnictwa specjalistycznego dla ofiar przemocy (Stowarzyszenie Integracja na Plus ze Skarszew). Współpracę zakończono z dniem 31.12.2025 r.
Utworzenie ponadresortowego systemu informacji o skali problemu, możliwościach pomocy, rodzajach działania.	Opracowanie informatora „Gdzie szukać pomocy” i jego dystrybucja. Prowadzono stronę internetową PCPR Kartuzy, która zawiera wszelkie aktualne informacje o prowadzonej działalności oraz o możliwościach wsparcia.
Prowadzenie edukacji społecznej i promowanie pozytywnych postaw w stosunkach międzyludzkich.	Przygotowano i opublikowano w lokalnych mediach propozycję działań w zakresie depresji i jak sobie radzić z obecnym stanem po epidemii, jak również w zakresie zjawiska prób samobójczych.

W okresie sprawozdawczym realizowano założenia i cele powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie kartuskim na lata 2021-2027.

Tabela 42. Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie kartuskim na lata 2021-2027.

Cele	Podjęte działania
Prowadzenie nowoczesnego systemu informacji o możliwościach rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami.	Cykliczne organizowanie spotkań informacyjnych dla niepełnosprawnych osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach porady grupowej wspólnie z PUP w Kartuzach. Zorganizowanie 7 spotkań informacyjnych w gminach powiatu kartuskiego w zakresie możliwości wsparcia w rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz orzekania o niepełnosprawności. Kontynuowanie działania punktu konsultacyjnego dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów z Urzędem Skarbowym w zakresie rozliczeń podatkowych za 2024 rok (w formie stacjonarnej) – cztery takie dyżury w siedzibie PCPR. Udział w Powiatowych Targach Pracy. Funkcjonowanie w strukturach PUP w Kartuzach Centrum Poradnictwa Zawodowego w bezpośrednim sąsiedztwie PCPR. Aktualizacja mapy pomocy osobom niepełnosprawnym zamieszczonej w formie interaktywnej na stronie internetowej PCPR Kartuzy.
Zwiększenie aktywnego udziału osób z niepełnosprawnościami w edukacji, kulturze, sporcie, turystyce i rekreacji.	W roku 2025 dofinansowano ze środków PFRON organizację 9 przedsięwzięć w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych realizowanych przez samorządy gminne, ich

	<p>jednostki oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych..</p> <p>W 2025 r. w ramach programu „Aktywny samorząd” – moduł II dofinansowanie koszty nauki na poziomie szkół policealnych i szkół wyższych dla 193 osób niepełnosprawnych. W ramach działań przewidzianych w module I wsparcie otrzymało 171 osób niepełnosprawnych.</p> <p>W ramach programu PFRON „Samodzielność Aktywność Mobilność - Mieszkanie dla Absolwenta” – wsparcie otrzymały 2 osoby niepełnosprawne.</p>
Ustawiczne podnoszenie jakości usług medycznych i rehabilitacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami.	Wspieranie projektów dot. rehabilitacji osób niepełnosprawnych ze środków budżetu powiatu w ramach konkursów grantowych. W roku 2025 - wsparcie przyznano 8 organizacjom pozarządowym na łączną kwotę 50 000,00 zł.
Stworzenie systemu wsparcia aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.	Kontynuacja działalności Centrum Poradnictwa Zawodowego w bezpośrednim sąsiedztwie PCPR w Kartuzach. Promocja projektów skierowanych do osób niepełnosprawnych w zakresie ich aktywizacji społecznej i zawodowej realizowanych przez Powiat Kartuski. Udział w Powiatowych Targach Pracy.
Udoskonalenie systemu działań opiekuńczych, asystenckich i terapeutycznych wspierających osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny.	W roku 2025 funkcjonował powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kobysewie. Placówka jest przeznaczona dla 33 osób niepełnosprawnych (od czerwca 2023 r.). W roku 2025 w zajęciach uczestniczyło 33 osoby niepełnosprawne, w tym 3 osoby ze spektrum autyzmu i 30 osób z niepełnosprawnością sprzężoną.
Podejmowanie zintegrowanych działań w zakresie likwidacji barier funkcjonalnych utrudniających uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu społeczności lokalnej.	Zawarto umowy z 7 podmiotami na dofinansowanie ze środków PFRON zakupu 4 pojazdów 9-osobowych oraz 1 autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych. Dodatkowo WTZ w Somoninie otrzymały pomoc na remont i poprawę warunków oraz na likwidację barier architektonicznych w Spółdzielni Socjalnej Ostoja w Kartuzach. Wartość pomocy z PFRON – 928.653,64 zł. Dodatkowo podpisano umowy z PFRON na realizację programu Samodzielność-Aktywność Mobilność !!! Dostępne mieszkanie oraz Mieszkanie dla Absolwenta – w roku 2025 r. złożono 2 wnioski o wsparcie osoby niepełnosprawnej.

W okresie sprawozdawczym realizowano projekty i programy na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych, pomocy dziecku i rodzinie stanowiące integralną część strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie. Podjęte działania przyczyniły się do pozyskania dodatkowych środków pozabudżetowych. Zakres otrzymanej pomocy obrazuje tabela nr 43.

Tabela 43. Środki pomocowe pozyskane w roku 2025.

Lp.	Wyszczególnienie	Cel	Podmiot udzielający dotację	Kwota dotacji
1	Program PFRON „Aktywny samorząd”.	Realizacja wszystkich obszarów programu AKTYWNY SAMORZĄD – wsparcie osób z niepełnosprawnościami w działaniach edukacyjnych (na poziomie wyższym oraz w zakresie likwidacji barier) – 364 osób	PFRON Gdańsk	1 541 256,24 zł
2	PFRON Program wyrównywania różnic	1) Obszar B – likwidacja barier w zakresie umożliwienia osobom z	PFRON Gdańsk	928 653,64 zł

	między regionami III – obszar B, D i F.	niepełnosprawnościami poruszania się i komunikowania. 2) Obszar D likwidacja barier transportowych – dofinansowanie na zakup 5 pojazdów 9-osobowych oraz 1 autobusu - dostosowanych do przewozu osób z niepełnosprawnościami. 3) Obszar F - remont, modernizacja i doposażenie WTZ.		
3	PFRON – Samodzielność – Aktywność – Mobilność ! Mieszkanie dla Absolwenta.	Dofinansowanie do wynajęcia mieszkania dla osoby niepełnosprawnej absolwenta – rozpoczynającego aktywność zawodową.	PFRON Gdańsk	243 425,07 zł
4	Program korekcyjno-edukacyjny „Można Inaczej”.	Edukacja sprawców przemocy.	PUW Gdańsk	31 000,00 zł
5	Program psychologiczno-terapeutyczny.	Edukacja osób, które ukończyły program dla sprawców przemocy w latach poprzednich.	PUW Gdańsk	18 000,00 zł
6	Dodatki motywacyjne.	Dofinansowanie dodatków motywacyjnych dla kadry jednostek pomocy społecznej, pieczy zastępczej oraz dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domu dziecka	PUW Gdańsk	897 614,91 zł
RAZEM				3 659 949,86 zł

VIII. Doradztwo Metodyczne i Szkolenia Kadry Pomocy Społecznej w 2025 roku.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano 11 szkoleń tematycznych, warsztatów i konferencji dla łącznej liczby 402 uczestników. Szkolenia odpowiadają zgłaszanym potrzebom w tym zakresie. Zakres przeprowadzonych szkoleń oraz ich tematykę przedstawia tabela nr 44.

Tabela 44. Zakres przeprowadzonych szkoleń dla kadry pomocy społecznej i podmiotów współpracujących w roku 2025.

Lp.	Temat szkolenia	Termin	Adresaci szkolenia	Prowadzący	Liczba osób
1	„Standardy Ochrony małoletnich – przepisy i ich zastosowanie w praktyce”.	25.04.2025 r.	Rodziny zastępcze, prowadzący RDD, koordynatorzy RPZ oraz pracownicy OPS.	Daniel Mróz – pedagog, terapeuta.	62
2	„Dziecko z FASD – Diagnoza, terapie, praktyczne aspekty	20.05.2025 r.	Rodziny zastępcze oraz pracownicy OPS.	Małgorzata Korolczuk – mgr biologii i przyrody,	37

	sprawowania opieki”.			propagatorka wiedzy o FASD, założycielka FASmisji oraz prezes TPTF Sp. z o.o., a prywatnie mama adopcyjna dzieci z FAS.	
3	„Stop Przemocy: Wiedza, Wsparcie, Działanie”	03.06.2025 r.	Przedstawiciele Policji, ZI, GOPS, PPP, służba zdrowia, kuratorzy.	Podkom. Ewa Szulczak – KMP Gdańsk Danuta Sowińska – dr. UG, suicydolożka.	35
4	Plener warsztatowy dla Rodzin zastępczych	4.10.2025.	Rodziny zastępcze	Zagroda Alpaka Chmielno	70
5	Warsztaty dot. interdyscyplinarnych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie kartuskim.	10.06.2025 r.	Przedstawiciele Policji, ZI, GOPS, PPP, służba zdrowia, kuratorzy, Prokurator Rejonowy.	PCPR Kartuzy Anna Kuczkowska – Kierownik CIK.	17
6	„Dojrzewanie – psychofizyczne aspekty rozwojowe w okresie nastoletnim”.	28.10.2025 r.	Rodziny zastępcze oraz prowadzący RDD.	Monika Staniecka	10
7	Konferencja – Profilaktyka, wsparcie i współpraca w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży w kryzysach”	06.11.2025 r.	Członkowie ZI, pracownicy socjalni, przedstawiciele Policji, asystenci rodziny, koordynatorzy RPZ, przedstawiciele oświaty i służby zdrowia, PPP.	Danuta Morawska – pedagog, socjolożka. Piotr Jankowski – trener Agnieszka Tomasik – dr nauk humanist. Asp. Teresa Rekowska-Dera - KPP Kartuzy	140
8	Superwizja koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	Styczeń-grudzień 2025 r.	Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	Katarzyna Janasiewicz-Nowak - psychoterapeuta.	10
9	Superwizja dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka.	Styczeń-grudzień 2025 r.	Rodziny zastępcze	Tomasz Kwiatkowski – psychoterapeuta.	7
10	Superwizja dla rodzin zastępczych spokrewnionych.	Styczeń-grudzień 2025 r.	Rodziny zastępcze	Danuta Morawska – pedagog.	7
11	Grupa edukacyjno-terapeutyczna dla zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.	Styczeń-grudzień 2025 r.	Rodziny zastępcze	Marcin Matysiak - psychoterapeuta.	7
Razem					402

Zorganizowano:

- systematycznie organizowano spotkania informacyjne dla Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych (4 spotkania - raz na kwartał 2025 r.).
- w dniu 21 lutego 2025 r. spotkanie z rodzinami zastępczymi zawodowymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka z władzami powiatu oraz kadra PCPR Kartuzy w celu omówienia obecnej sytuacji w rodzinach w zakresie zmieniających się przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- w dniu 16 maja 2025 r. zorganizowano coroczne spotkanie robocze z sędziami III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Kartuzach w celu omówienia bieżącej sytuacji w pieczy zastępczej.
- w dniu 30 maja 2025 r. – w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zorganizowano w Kartuskim Centrum Kultury spektakl „ABS-Artur Barciś Show” w ramach promocji rodzicielstwa zastępczego.
- w dniu 20 października 2025 r. zorganizowano spotkanie robocze rodzin zastępczych zawodowych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka ze Starostą Kartuskim Bogdanem Łapą, etatowym członkiem Zarządu Powiatu Kartuskiego Pawłem Kowalewskim oraz Dyrektorem PCPR w Kartuzach, tematem spotkania była planowa waloryzacja wynagrodzeń na 2026 r.
- w dniu 27 października 2025 r. w sali ŚDS w Kobysewie odbyło się spotkanie kierowników GOPS, CUS, przedstawiciele Policji, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Kartuzach z Dyrektorem Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku - w zakresie budowania lokalnej koalicji we współpracy międzysektorowej na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
- w dniu 19 kwietnia 2025 r. odbyło się coroczne spotkanie Mikołajkowe dla dzieci i rodzin zastępczych.
- dwa spotkania robocze z kadrami kierowniczą GOPS z powiatu kartuskiego w celu omówienia zasad współpracy w realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej będących w kompetencji gminy i powiatu.
- w dniu 20 listopada 2025 r. zorganizowano powiatowe obchody Dnia Pracownika Socjalnego dla jednostek pomocy społecznej powiatu kartuskiego z udziałem władz Powiatu Kartuskiego w siedzibie ŚDS w Kobysewie.

W ramach podpisanego porozumienia z PFRON Powiat Kartuski w dalszym ciągu realizował całościowe wdrożenie elektronicznego systemu obsługi osób niepełnosprawnych aplikujących o środki PFRON - SOW.

Kontrole wewnętrzne:

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono następujące kontrole wewnętrzne:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Somoninie (2 kontrole),
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Chmielnie (2 kontrole),
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Stężycy (2 kontrole),
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Miszewku - zmiana adresu od 1.12.2025 r. (2 kontrole),
- Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze w Kartuzach (4 kontrole),
- rodziny zastępcze zawodowe (8 rodzin),
- rodziny zastępcze niezawodowe (3 rodziny),
- w Domu Pomocy Społecznej w Kobysewie,
- w Domu Pomocy Społecznej w Stężycy.

Kontrole zewnętrzne:

1. 15 - 17.04.2025 r. - Starosta Kartuski – kontrola wewnętrzna w ramach systemu kontroli zarządczej – wybrane wydatki budżetowe w latach 2024-2025, wypłacanie wynagrodzeń pracownikom samorządowym w latach 2024-2025, gospodarowanie ZFŚS w latach 2024-2025 – bez uwag w zakresie nieprawidłowości, spostrzeżenia zawarto w protokole pokontrolnym.
2. 23.07.2025 r. – ZUS O/Gdańsk – Wydział Kontroli Płatników Składek – prawidłowość i rzetelność opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w latach 2022-2023 – uwagi zawarto w protokole pokontrolnym.

Grzegorz Mikiciuk

Dyrektor PCPR w Kartuzach
/podpisano elektronicznie/

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ **W POWIECIE KARTUSKIM NA ROK 2026**

Potrzeby z zakresu pomocy społecznej obejmują zadania powiatu z tego zakresu i w naszej ocenie wydają się niezbędne do realizacji. Za najważniejsze na rok 2026 uznano:

1. Podniesienie standardu realizacji zadań powiatu w zakresie oferty dla mieszkańców powiatu kartuskiego wymagających wsparcia w zakresie schronienia dla osób będących kryzysie oraz dla osób wymagających umieszczenia w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – zlecenie realizacji zadania publicznego – kontynuacja zadania.
2. Prowadzenie i rozwój infrastruktury Środowiskowego Domu Samopomocy w Kobysewie – powiatowej placówki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, autyzmem i niepełnosprawnością sprzężoną jak również inicjatyw organizacji pozarządowych w tym zakresie działających na terenie powiatu kartuskiego.
3. Kontynuację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy „Można inaczej” i innych programów celowych, w tym programu psychologiczno-terapeutycznego dla ofiar przemocy oraz innych działań wspierających.
4. Kontynuacja działania punktu konsultacyjnego dla osób z uzależnieniami behawioralnymi.
5. Kontynuacja działania punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, przy współudziale finansowym wszystkich gmin powiatu kartuskiego.
6. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich osób wymagających całodobowej opieki.
7. Dalsze upowszechnienie mechanizmów aktywnej integracji osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym poprzez działania zmierzające do ich

aktywizacji społeczno-zawodowej w ramach projektów unijnych oraz w ramach programu „Z nadzieją w przyszłość”. W celu stałego podwyższania efektywności pomocy usamodzielnianym wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych zasadne jest dalsze kontynuowanie działalności Klubu Młodzieżowego „TORNADO” przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach.

8. Z uwagi na brak odpowiedniej liczby kandydatów na rodziny zastępcze, zasadne jest dalsze prowadzenie wszelkich działań promocyjnych w tym zakresie w celu pozyskanie nowych rodzin zastępczych. Z uwagi na wzrastającą liczbę dzieci, gdzie konieczne jest zabezpieczenie ich w pieczy zastępczej w dalszym ciągu brakuje miejsc w rodzinach zastępczych (brak napływu nowych rodzin) oraz brak miejsc dla dzieci powyżej 10 roku życia w pieczy instytucjonalnej.
9. Kontynuacja, nadzór nad realizacją budowy dwóch nowych Domów dla Dzieci, wybudowanie ich, wyposażenie i rozważenie możliwości zlecenia realizacji zadania publicznego w postaci prowadzenia nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych (dla 14 dzieci każda) przez organizację pozarządową.
10. Dążenie do zwiększenia powierzchni lokalowej a zarazem poprawy warunków lokalowych dla działalności Centrum Interwencji Kryzysowej w związku z ilością zadań realizowanych przez specjalistów, a w związku z planowanymi zmianami legislacyjnymi w zakresie interwencji kryzysowej, gdzie zadaniem powiatu będzie wprowadzenie całodobowej działalności. Dlatego też należy skupić się nad zapewnieniem odpowiednich warunków lokalowych i niezbędnego wyposażenia Ośrodka umożliwiającego świadczenie oddziaływań interwencyjnych dających bezpieczeństwo dla osób będących w kryzysie i poufność.
11. W zakresie bazy lokalowej oraz infrastrukturalnym:
  - poprawa warunków lokalowych dla Centrum Interwencji Kryzysowej w związku z koniecznością zabezpieczenia odpowiedniej ilości pomieszczeń na realizację zadań. Zasadne jest pozyskanie nowego miejsca na realizację zadania.
12. W zakresie wsparcia kadrowego PCPR Kartuzy:
  - w związku z wzrostem ilości rodzin zastępczych istnieje potrzeba zwiększenia zatrudnienia w Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej o 1 etat koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (1 koordynator na 15 rodzin zastępczych),

- w związku z wzrostem ilości spraw dot. osób z niepełnosprawnością istnieje potrzeba zwiększenia zatrudnienia w Dziale pomocy osobom niepełnosprawnym o 1 etat do prowadzenia obsługi realizowanych zadań,
  - w związku z planowana zmiana realizacji zadań w zakresie interwencji kryzysowej istnieje potrzeba zwiększenia zatrudnienia w Centrum Interwencji Kryzysowej o 1 etat – stanowisko organizacyjne.
13. Stały monitoring i zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych wdrożonego systemu obsługi osób niepełnosprawnych aplikujących o środki PFRON – SOW w zakresie wszystkich zadań realizowanych na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
  14. Poprawa warunków w zakresie organizacji mieszkania treningowego (minimum 2 pokojowego) o powierzchni co najmniej 50 m² dla 4 wychowanków opuszczających pieczę zastępczą na terenie Kartuz w lokalnej społeczności (na zasadzie długotrwałego najmu lub zakupu lokalu) – obecna lokalizacja mieszkania treningowego przy Internacie ZKiWS w Kartuzach (przy ul. Słonecznej) nie jest obecnie ofertą odpowiadającą celom określonym w procesie usamodzielnienia.
  15. W związku z realizacją działań dla dzieci w rodzinach zastępczych, wsparciem psychologicznym określonym w ramach projektu „Z pokolenia na pokolenie – kompleksowe wsparcie rodzin w powiecie kartuskim” wskazany jest zakup pojazdu dla Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej PCPR w Kartuzach, dodatkowo oklejonego w ramach prowadzonych działań w zakresie poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze.
  16. W zakresie doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej planuje się organizację szeregu szkoleń i konferencji tematycznych obejmujących takie zagadnienia jak przemoc, uzależnienia, depresja, samobójstwa, zaburzenia więzi, deinstytucjonalizacji usług społecznych, wymiana „dobrych praktyk”, model CUS dla pomocy społecznej. Dokonujące się zmiany dotyczące roli pomocy społecznej oraz rozwiązywania problemów wymagają systematycznego kształcenia i doskonalenia kadr pomocy społecznej. W związku z tym planuje się stałe inwestowanie w rozwój pracowników PCPR i rozwój metodyki pracy, przy wykorzystaniu zasobów własnych oraz podmiotów zewnętrznych.

Jestem przekonany, że podejmowane przez kadrę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach działania i wdrażane rozwiązania pozwolą na ewaluację wizerunku pomocy społecznej tworząc obraz profesjonalnej instytucji działającej w oparciu o współpracę, zaangażowanie w przedsięwzięcia na rzecz opieki nad dziećmi w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej), przygotowaniem młodzieży z pieczy zastępczej do procesu usamodzielnienia oraz poprawy sytuacji mieszkańców powiatu kartuskiego zagrożonych wykluczeniem i izolacją społeczną.

Grzegorz Mikiciuk

**Dyrektor PCPR w Kartuzach
wraz z zespołem**

/podpisano elektronicznie/